

معاونت خبر
مدیریت پژوهش‌های خبری

شاخص سازی بیانات رهبر معظم انقلاب

درباره امید و امیدآفرینی

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه	۱
فصل اول: نمودار سازی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی	۲
الف - نمودار مؤلفه‌های کانونی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی	۳
ب - نمودار شاخص‌های محوری بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی	۴
ج - نمودار پرسش‌هایی که در بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی پاسخ داده شد	۷
د - نمودار بررسی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی از زاویه آینده نگری	۹
ه - نمودار برخی از مهم‌ترین مصادیق و ظرفیت‌های اجرایی امید و امیدآفرینی در بیانات رهبر معظم انقلاب	۱۱
فصل دوم: مهمترین موضوعات و محورهای بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی	۱۲
الف - مفاهیم کانونی در بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی	۱۳
ب - شاخص‌های محوری بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی	۱۶
ج - پرسش‌ها و شبهه‌هایی که در بیانات رهبر معظم انقلاب مرتبط با امید و امیدآفرینی پاسخ داده شد	۳۰
د - بررسی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی از زاویه آینده نگری	۳۳

مقدمه

مجموعه پیش‌رو مهم‌ترین شاخص‌های دیدگاه‌های رهبر معظم انقلاب درباره "امید و امیدآفرینی" است. در این پژوهش با مطالعه و بررسی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره «امید و امیدآفرینی»، مؤلفه‌های کانونی، شاخص‌های محوری، پرسش‌ها و شبهه‌ها و مصادیق مربوط، استخراج و به استناد عین عبارات آورده شده است. در بخش دیگر نیز بیانات رهبر معظم انقلاب در این باره از زاویه تحلیل محیطی و آینده‌نگری بررسی و در پایان، ملاحظات رسانه‌ای و پیشنهادی برنامه‌سازی مرتبط مطرح شده است. از مجموع مهم‌ترین بیانات ایشان درباره امید، هفت شاخص اصلی استخراج شده است که عبارت‌اند از: "امید و رسانه"، "امید و پیشرفت"، "امید و دشمن"، "اقدامات امیدبخش مسئولان"، "مایه‌های امید در کشور"، "امید و انقلاب"، "امید و موعود". رهبر معظم انقلاب، گسترش امید در جامعه را وظیفه صدا و سیما می‌داند و بر تنظیم پایان‌امیدوارانه برای سریال‌ها، داستان‌ها و نمایش‌ها و پخش اخبار امیدبخش، موثق، بهنگام و فراگیر تاکید می‌کنند. ایشان همچنین امیدواری را، مایه پیشرفت کشور می‌دانند و تاکید می‌کنند القای ناامیدی برای کند کردن حرکت کشور، گناهی بزرگ است. از بیانات رهبر معظم انقلاب ذیل شاخص "امید و دشمن"، محورهایی نظیر "ناامید کردن مردم، اولین هدف دشمن"، "تخریب روح امید در مردم، از اهداف مقطعی و مرحله‌ای دشمن"، "تیره و تار نشان دادن افق کشور برای القای ناامیدی"، "تنظیم هدفمند خبرها و تبلیغات برای القای ناامیدی" و "تلاش دشمن برای القای ناامیدی در عرصه‌های اقتصادی، انقلابی و فرهنگی" استخراج می‌شود. ایشان همچنین خطاب به مسئولان سخنان امیدبخشی را بیان می‌کنند و از آنها می‌خواهند مردم را به آینده نظام و بهبود وضعیتشان امیدوار کنند. اهم محورهای این سخنان عبارت‌اند از: "ادامه پیشرفت‌های چشمگیر علمی و فناوری در سایه هویت ایرانی و اسلامی"، "انجام دادن کارهای نقد و روزمره در کنار کارهای بلندمدت"، "در صحنه نگهداشتن مردم"، "شکل‌دهی فضای منطقی، معقول و دور از مجادلات و کشمکش‌های سیاسی"، "رفع تبعیض‌ها و فرصت‌های اختصاص داده شده به اشخاص خاص"، "تلاش برای شکل‌گیری دنیای آباد همراه با عدالت و معنویت در کنار توجه به زندگی دنیوی مردم"، "شناسایی نقاط قوت و ضعف نظام و برطرف کردن دلسوزانه نقاط ضعف"، "مراقبت مسئولان درباره رفاه و تنعم بیش از حد در زندگی شان"، "پرهیز از تبلیغ ضعف مدیریت در کشور"، "عمل کردن به وعده‌ها" و "برافراشتن پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی". شاخص دیگری که از بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی به دست آمد، "مایه‌های امید" در کشور است که این محورها از آن استخراج شد: "حضور حداکثری در انتخابات"، "زیرساخت‌های کشور"، "پیشرفت‌های علمی"، "تجربه انقلاب"، "نسل جوان تحصیل کرده"، "سند چشم‌انداز"، "یاد و وصیت‌نامه امام"، "روحیه والای ملت"، "اتکال به یاری الهی"، "بسیج". "امید و انقلاب" شاخص دیگری بود که از دیدگاه‌های رهبر انقلاب درباره امید و امیدآفرینی به دست آمد. از بیانات ایشان در این باره محورهایی نظیر "نقش انکارناپذیر امید در گذشته انقلاب"، "امید بخش بودن قیام ملت ایران"، "امید آفرینی انقلاب ایران برای دنیای اسلام و عرب" و "امید دادن به عالم، تکلیف بزرگ الهی" استخراج شد. ایشان همچنین اعتقاد به مهدی موعود را امیدبخش دل‌ها و امید را از خصوصیات عقیده مهدویت می‌دانند و بر امیدزایی نیمه شعبان تاکید می‌کنند.

مدیریت پژوهش‌های خبری

۱۳۹۵/۰۲/۰۶

فصل اول:

نمودار سازی

بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید
و امید آفرینی

- ۱- گسترش امید در جامعه
- ۲- هنر امید بخش
- ۳- نفی دشمن سازی‌های موهوم
- ۴- جنجال رسانه‌ای درباره مشکلات
- ۵- خبر موثق، بهنگام و فراگیر
- ۶- پیشرفت در سایه امید
- ۷- تحقیر دستاوردهای انقلاب
- ۸- کند کردن حرکت عمومی کشور
- ۹- محیط ضد پیشرفت
- ۱۰- امید از اخلاق‌های پیشبرنده ملت
- ۱۱- سم مهلك فعالیت‌ها
- ۱۲- سیاه نمایی و ناامیدسازی
- ۱۳- حاکمیت فضای یاس بر تحرک
- ۱۴- تقویت و تخریب روح امید
- ۱۵- خصال ملی
- ۱۶- تیره و نار نشان دادن افق
- ۱۷- بزرگ ترین قوه محرکه انسان
- ۱۸- روزمرگی ضد ارزش
- ۱۹- تشنج‌های سیاسی
- ۲۰- تبعیض‌های مبان و فرصت‌های اختصاصی
- ۲۱- دنیای آباد دور از عدالت
- ۲۲- تنعم روزافزون مسئولان
- ۲۳- تبلیغ ضعف مدیریت
- ۲۴- عملکردهای تنگ نظرانه
- ۲۵- نگاه کلان و دید وسیع اقتصادی
- ۲۶- هرز رفتن ثروت ملی
- ۲۷- امید کاذب و صادق
- ۲۸- سرگرمی‌های سیاسی
- ۲۹- پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی
- ۳۰- مایه‌های امید در کشور
- ۳۱- روحیه انقلابی
- ۳۲- امید دادن انقلاب ایران به مردم دنیا
- ۳۳- ذخیره امید بشریت

ب - نمودار شاخص‌های محوری بیانات رهبر معظم انقلاب دربارهٔ امید و امیدآفرینی:

(۱) امید و رسانه:

- الف) گسترش امید در جامعه، وظیفه صدا و سیما
- ب) تنظیم پایان امیدوارانه برای سریال‌ها، داستان‌ها و نمایش‌ها
- ج) ساخت برنامه‌های امیدبخش:
 - ۱- نفی دشمن‌سازی‌های موهوم
 - ۲- توسعه تفاهم اجتماعی
 - ۳- ایجاد امنیت روانی در جامعه (پرهیز از روان پریشی)
 - ۴- پرهیز از جنجال رسانه‌ای درباره مشکلات
 - ۵- پرهیز از تعمیم دادن مشکلات
 - ۶- پخش اخبار امیدبخش، موثق، بهنگام و فراگیر

(۲) امید و پیشرفت:

- ۱- امیدواری، مایه پیشرفت کشور
- ۲- بیان پیشرفت‌ها و تحقیر نکردن دستاوردها، مایه امیدواری
- ۳- القای ناامیدی برای کند کردن حرکت کشور، گناهی بزرگ
- ۴- تفرقه و اختلاف، فساد اقتصادی و فساد جنسی مایه ناامیدی مردم و کند شدن حرکت کشور
- ۵- محیط بدون امید، ضد پیشرفت
- ۶- امید از اخلاق‌های پیش برنده ملت
- ۷- امیدبخشی با گزارش پیشرفت‌های کشور به مردم
- ۸- ایجاد ناامیدی به آینده، خطر جدی برای کشور
- ۹- امیدبخشی، عامل کار و نشاط و تلاش‌های علمی
- ۱۰- ناامیدسازی سم مهلک برای همه فعالیت‌ها
- ۱۱- پرهیز از ترسیم فضای ناامیدی در بیان مشکلات
- ۱۲- امید، شکوفاکننده استعداد انسانی
- ۱۳- استفاده از زبان هنر برای تزریق امید

(۳) امید و دشمن:

- ۱- ناامید کردن مردم، اولین هدف دشمن:
 - شایعه‌پراکنی و تبلیغات سوء علیه نظام و انقلاب و امام و ارزش‌های انقلابی
 - تلاش برای اصلاح نشدن امور مردم
 - نسبت دادن ضعف‌های کشور به نظام اسلامی
- ۲- تخریب روح امید در مردم، از اهداف مقطعی و مرحله‌ای دشمن
- ۳- متزلزل کردن امید مسئولان و خواص
- ۴- ایجاد یاس از طریق تحقیر دستاوردهای انقلاب
- ۵- تیره و تار نشان دادن افق کشور برای القای ناامیدی
- ۶- تنظیم هدفمند خبرها و تبلیغات برای القای ناامیدی:
 - مایوس کردن مردم از اقتصاد و فرهنگ
 - مایوس کردن متدینین از گسترش دین
 - مایوس کردن آزادی‌طلبان و علاقه‌مندان به مسائل فرهنگی و سیاسی از امکان کار سیاسی یا کار فرهنگی
- ۷- تلاش دشمن برای القای ناامیدی در عرصه‌های اقتصادی، انقلابی و فرهنگی

۴) اقدامات امیدبخش مسئولان

- ۱- پافشاری بر سیره تلاش و مجاهدت مستقلانه و با اتکا به خداوند متعال
- ۲- تاکید بر ادامه پیشرفت های چشمگیر علمی و فناوری در سایه هویت ایرانی و اسلامی خودمان
- ۳- تلاش مسئولان برای انجام دادن کارهای نقد و روزمره در کنار کارهای بلندمدت
- ۴- در صحنه نگهداشتن مردم
- ۵- شکل گیری فضای منطقی، معقول و دور از مجادلات و کشمکش های سیاسی
- ۶- رفع تبعیض ها و فرصت های اختصاص داده شده به اشخاص خاص
- ۷- تلاش برای شکل گیری دنیای آباد همراه با عدالت و معنویت در کنار توجه به زندگی دنیوی مردم
- ۸- پرهیز از نقد غیرمنصفانه و شناسایی نقاط قوت و ضعف نظام و برطرف کردن دلسوزانه نقاط ضعف
- ۹- مراقبت مسئولان درباره رفاه و تنعم بیش از حد در زندگی شان
- ۱۰- پرهیز از تبلیغ ضعف مدیریت در کشور
- ۱۱- پرهیز از عملکرد تنگ نظرانه و متهم کردن دیگران به مخالفت با نظام
- ۱۲- امیدوار کردن مردم به آینده نظام و بهبود وضعیتشان
- ۱۳- رفع موانع تولید
- ۱۴- جلوگیری از هرز رفتن ثروت های ملی (صرفه جویی)
- ۱۵- تاکید بر مصرف تولیدات داخلی
- ۱۶- عمل کردن به وعده ها
- ۱۷- تامین معیشت مردم
- ۱۸- تاکید بر امید صادق
- ۱۹- ایمان عمیق و احساس مسئولیت
- ۲۰- برافراشتن پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی

اداره
شورش های
پ
خبری
معاونت خبر

۵) مایه های امید در کشور

- ۱- حضور حداکثری در انتخابات
- ۲- زیرساخت های کشور
- ۳- پیشرفت های علمی
- ۴- تجربه انقلاب
- ۵- نسل جوان تحصیل کرده
- ۶- سند چشم انداز
- ۷- یاد و وصیتنامه امام
- ۸- روحیه والای ملت
- ۹- اتکال به یاری الهی
- ۱۰- بسیج

۶) امید و انقلاب

- ۱- نقش انکارناپذیر امید در گذشته انقلاب
- ۲- امید بخش بودن قیام ملت ایران
- ۳- با امید دنبال هدف حرکت کردن، از شاخص های انقلابی گری
- ۴- امید آفرینی انقلاب ایران برای دنیای اسلام و عرب
- ۵- امید دادن به عالم، تکلیف بزرگ الهی

۷) امید و موعود

- ۱- اعتقاد به مهدی موعود، امیدبخش دل ها
- ۲- امید از خصوصیات عقیده مهدویت
- ۳- امیدبخش بودن اعتقاد به ظهور منجی و موعود
- ۴- امیدزایی از خصوصیات نیمه شعبان
- ۵- امام مهدی ذخیره امید بشر

اداره
شوش های
خبری
معاونت خبر

ج - نمودار پرسش‌هایی که در بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی پاسخ داده شد:

شوش های
خبری
معاونت خبر

د - نمودار بررسی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امید آفرینی از زاویه آینده نگری:

۱- ساخت برنامه های امیدبخش:

فرصت:

- ۱- توسعه تفاهم اجتماعی
- ۲- ایجاد امنیت روانی در جامعه
- ۳- انگیزه پیدا کردن مخاطبان

۲- ساخت برنامه های مایوس کننده:

تهدید:

- تعمیم یافتن مشکلات در ذهن مخاطب
- ایجاد تصور عقب گرد نظام در ذهن مردم
- احساس بی انگیزگی و بی حرکتی میان مردم

۳- ملت ناامید

تهدید:

- ۱- کند شدن پیشرفت و حرکت کشور
- ۲- تحقیر شدن دستاوردها
- ۳- گسترش تفرقه و اختلاف و فساد اقتصادی و فساد جنسی
- ۴- به خطر افتادن کشور و مسموم شدن همه فعالیتها (فعالیت های اجتماعی و سیاسی و علمی و پژوهشی)
- ۵- از بین رفتن اعتماد به نفس و انگیزه کار و نشاط و تلاش های علمی
- ۶- ترسیم فضای ناامیدی در بیان مشکلات
- ۷- شکوفا نشدن استعداد های انسانی
- ۸- کم رنگ شدن توکل به خدا
- ۹- شکل گیری محیط هرج و مرج

۴- دشمن امیدوار

تهدید:

- ۱- تبلیغ سوء علیه نظام و انقلاب و امام و ارزش های انقلابی
- ۲- جدا کردن مردم از انقلاب و نظام
- ۳- تخریب وحدت ملی
- ۴- تخریب ایمان ها و باورها و اعتقادات مردم
- ۵- تلاش برای اصلاح نشدن امور مردم
- ۶- نسبت دادن ضعف های کشور به نظام اسلامی
- ۷- متزلزل کردن امید مسئولان و خواص
- ۸- ایجاد یاس از طریق تحقیر دستاوردهای انقلاب
- ۹- تیره و تار نشان دادن افق کشور برای القای ناامیدی
- ۱۰- مشغول کردن جوانان به بازیچه و سرگرمی
- ۱۱- مایوس کردن مردم از اقتصاد و فرهنگ
- ۱۲- مایوس کردن متدینین از گسترش دین
- ۱۳- مایوس کردن آزادی طلبان و علاقه مندان به مسائل فرهنگی و سیاسی از امکان کار سیاسی یا کار فرهنگی

فرصت :

- ۱- مجاهدت بی‌وقفه و با اتکا به خدا
- ۲- پیشرفت‌های چشمگیر علمی و فناوری در سایه هویت ایرانی و اسلامی
- ۳- اجرای شایسته امور روزمره در کنار کارهای بلندمدت
- ۴- در صحنه نگهداشتن مردم
- ۵- شکل‌گیری فضای منطقی، معقول و دور از مجادلات و کشمکش‌های سیاسی
- ۶- رفع تبعیض‌های مبان و فرصت‌های اختصاصی
- ۷- تشکیل دنیای آباد همراه با عدالت و معنویت در کنار توجه به زندگی دنیوی مردم
- ۸- شناسایی نقاط قوت و ضعف نظام و برطرف کردن دلسوزانه نقاط ضعف
- ۹- مراقبت درباره رفاه و تنعم بیش از حد در زندگی
- ۱۰- پرهیز از عملکرد تنگ‌نظرانه
- ۱۱- امیدوار کردن مردم به آینده نظام و بهبود وضعیتشان
- ۱۲- رفع موانع تولید
- ۱۳- جلوگیری از هرز رفتن ثروت‌های ملی (صرفه جویی)
- ۱۴- عمل کردن به وعده‌ها
- ۱۵- ایمان عمیق و احساس مسئولیت
- ۱۶- برافراشتن پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی

۵- امیدواری مسئولان

اداره
شؤون
خبری
معاونت
خبر

هـ - نمودار برخی از مهم‌ترین مصادیق و ظرفیت‌های اجرایی امید و امیدآفرینی در بیانات رهبر معظم انقلاب:

- ۱- سریال‌های نمایشی امید دهنده
- ۲- ابتدا و انتهای امیدوارانه برای نمایش‌ها و قصه‌ها
- ۳- های و هوی رسانه‌ای برای به تصویر کشیدن مشکلات کشور
- ۴- اشاره به گذشته موهوم در میزگردها و تخریب دستاوردهای کنونی
- ۵- خبر امیدبخش، موثق، بهنگام و فراگیر
- ۶- ناامیدی در پی دست داشتن و چشم بستن مسئولان بر فساد اقتصادی
- ۷- امید و تحرک و جدیت، اخلاق‌های پیش برنده ملت
- ۸- القای ناتوانی ایران حتی در ساخت لوله‌نگ
- ۹- ایجاد ناامیدی، خطر جدی برای کشور
- ۱۰- فضای امیدوارانه در دانشگاه
- ۱۱- پراکندن سم مهلک سیاه‌نمایی و ناامیدسازی از طریق تبلیغات خصمانه
- ۱۲- خصلت ملی امید به آینده
- ۱۳- تخریب وحدت ملی، تخریب باورهای کارساز و تخریب روح امید
- ۱۴- بازیچه‌ها و سرگرمی‌های گوناگون دشمن برای جوانان
- ۱۵- القای یاس در زمینه اقتصاد، فرهنگ، دین و آزادی
- ۱۶- پیشرفت‌های چشمگیر علمی و فناوری در سایه هویت ایرانی و اسلامی
- ۱۷- کارهای نقد در کنار کارهای اساسی و بنیادی
- ۱۸- تبعیض‌های مبان و فرصت‌های اختصاصی
- ۱۹- رفاه و تنعم خارج از حد مسئولان
- ۲۰- عملکردهای تنگ‌نظرانه و نقدهای غیرمنصفانه
- ۲۱- مایه‌های امیدبخش در کشور (حضور حداکثری در انتخابات، بسیج، یاد و وصیت‌نامه امام، تجربه انقلاب، پیشرفت‌های علمی، روحیه والا، سند چشم‌انداز و ...)
- ۲۲- امید گرفتن دنیای اسلام از انقلاب ایران
- ۲۳- تکلیف بزرگ ملت ایران درباره امیدبخشی به عالم
- ۲۴- امیدبخشی اعتقاد به موعود

فصل دوم:

مهم‌ترین موضوعات و محورهای

بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و
امیدآفرینی

الف - مفاهیم کانونی در بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امید آفرینی

ردیف	مفاهیم کانونی و نکات کلیدی	توضیح مفهوم به استناد عین بیانات
۱	گسترش امید در جامعه	- «سازمان صداوسیما با مأموریت خطیر هدایت و مدیریت فرهنگ و افکار عمومی جامعه» به مثابه دانشگاه عمومی، وظیفه گسترش دین، اخلاق، امید و آگاهی و ترویج سبک زندگی اسلامی- ایرانی در میان آحاد ملت را بر عهده داشته.»
۲	هنر امید بخش	- «در نمایش ها ناامیدی نباید داشته باشیم. در قصه ها ناامیدی نباید باشد. باید همه اش امید بدرخشد. بعضی افراد از داستان هایی که همیشه پایانشان خوب تمام می شود، خوششان نمی آید! می گویند: «چرا باید مثل قصه حسین کرد و از این قبیل، همه این طور تمام شود که: آنها به مراد خود رسیدند؛ شما هم به مراد برسید!» من می گویم: «چه مانعی دارد که داستان، امیدوارانه تمام شود؟» هنر این نیست که داستان را بد تمام کنیم. هنر این است که داستان را خوب شروع کنیم و خوب به پایان برسانیم. این، هنر است.»
۳	نفی دشمن سازی های موهوم	- «یکی دیگر از پیام هایی که حتماً باید منتقل شود، نفی دشمن سازی های موهوم، توسعه تفاهم اجتماعی و ایجاد امنیت روانی در جامعه است.»
۴	جنجال رسانه ای درباره مشکلات	- «بنده گاهی اوقات به دوستان صدا و سیما تذکر داده ام که گاهی یک مشکل کوچک - مثلاً مشکل یک منطقه - را در تلویزیون مطرح می کنند، های و هوی و جنجال به راه می اندازند که مثلاً جاده فلان جا خراب است یا پل هوایی اش کشیده نشده یا فلان چیز دیگر. خیلی خوب؛ این مشکل باید حل شود، اما معنایش این نیست که این را در تلویزیون بیاوریم.»
۵	خبر موثق، بهنگام و فراگیر	- «مسئله خبر هم بسیار مهم است. خبر، نیاز است. البته وضع خبر خیلی بهتر از گذشته شده است؛ منتها هر چه بتوانید خبر را موثق، بهنگام، فراگیر و دارای خصوصیات که گفتیم، بکنید. گاهی پخش یک خبر ضعیف و کمتر موثق، در مردم ایجاد یأس می کند.»
۶	پیشرفت در سایه امید	- «این کارها را حتماً می توانید انجام بدهید و یک برهه ای از زمان که بگذرد، ناگهان می بینید در یک نقطه بالاتری قرار دارید؛ یعنی پیشروندگی حتمی است. تلاش که بود، همت که بود، امید که بود، حتماً پیشروندگی هست؛ یعنی برو برگرد ندارد.»
۷	تحقیر دستاوردهای انقلاب	- «تحقیر دستاوردهای انقلاب چیزی نیست که به نفع ملت باشد؛ بلکه موجب ناامیدی و یأس مردم خواهد شد و این کاری است که دشمنان می خواهند آن را انجام دهند. ضعف ها را بزرگ و کمبودها را برجسته کنند؛ اما پیشرفت ها را مورد نظر قرار ندهند.»
۸	کند کردن حرکت عمومی کشور	- «کند کردن حرکت عمومی کشور با ایجاد یأس، یکی دیگر از گناهان ماست. مردم را مأیوس کنیم، نیروی محرکه را مأیوس کنیم و افق را در چشم آن کسانی که بایستی با شوق و امید جلو بروند، تیره و تاریک بدهیم؛ این کند کردن حرکت مردم است؛ این یک گناه بزرگی است.»
۹	محیط ضد پیشرفت	- «محیط هرج و مرج و محیطی که در آن امید وجود نداشته باشد، ضد پیشرفت است... لذا باید بیدار بود. با وجدان کاری، با همبستگی، با تلاش امیدوارانه و گرم و گیرا، با کار مدبرانه و برنامه ریزی شده، و درعین حال با توکل به خدا و استمداد از پروردگار، باید این فاصله را طی کرد.»
۱۰	اخلاق های پیشبرنده ملت	- «اخلاق های پیشبرنده یک ملت، امید و تحرک و جدیت است. ملتی که ناامید باشد، ملتی که از آینده خود مأیوس باشد، ملتی که خود را تحقیر کند، پیشرفت نخواهد کرد.»
۱۱	سم مهلك فعالیت ها	- «یأس از آینده - سم مهلك همه فعالیت هاست؛ چه فعالیت های اجتماعی و سیاسی، چه حتی فعالیت های علمی، فعالیت های پژوهشی.»
۱۲	سیاه نمایی و ناامیدسازی	- «سم مهلكی است سیاه نمایی و ناامیدسازی و آینده را تاریک نشان دادن؛ و این سم مهلك به وسیله تبلیغات معارض و خصمانه، سعی می شود در کشور پراکنده شود؛ با این مبارزه کنید.»

۱۳	حاکمیت فضای یاس بر تحرک	- « نوع بیان را نوعی نکنید که معنایش حاکمیت فضای یأس بر تحرک باشد؛ نه، هیچ جای یأس و نومیدی نیست و پیام یأس آلود هم به نظر من جایی ندارد.»
۱۴	تقویت و تخریب روح امید	- « استعداد انسانی احتیاج به تشویق، شناخت و تزریق روح اعتماد و امید دارد تا بتواند شکوفا شود... روح جویندگی، روح امید، روح اتکابه نفس و این که «ما می توانیم» را در بین نسل خودتان تقویت کنید.» - «پس، سه تخریب، مورد نظر دشمن است: تخریب وحدت ملی، تخریب باورهای کارساز و مقاومت بخش، و تخریب روح امید.»
۱۵	خصال ملی	- « ما قدرت ابتکار، شجاعت نوآوری را به عنوان یک خصلت ملی لازم داریم. خطرپذیری را برای کارهای بزرگ به عنوان یک خصلت ملی نیاز داریم. اینها جزو خصال ملی ما الان نیست. ممکن است کسانی در این خصلت ها درجه بالایی هم داشته باشند که ما حاضریم دست اینها را هم ببوسیم، اما این کافی نیست. اینها باید به صورت خصال ملی دربیاید. ترحم کردن به یکدیگر، امید به آینده، تزریق امید به دیگران؛ اینها خصوصیات است که اگر در یک ملت باشد، آن ملت راه تکامل را خوب می پیماید.»
۱۶	تیره و تار نشان دادن افق	- « شما ببینید امروز دشمنان ما که از برخورد چهره به چهره با این ملت مأیوس اند و از طرق گوناگون می خواهند روی این ملت اثر بگذارند، از همین وسایل استفاده می کنند؛ یعنی سعی می کنند افق را تیره و تار نشان دهند؛ جوان را ناامید کنند.»
۱۷	بزرگ ترین قوه محرکه انسان	- « عزیزان من! امید، بزرگ ترین قوه محرکه انسان است. امید به پیروزی، امید به پیشرفت و امید به موفقیت، هر انسانی را به حرکت وادار می کند.»
۱۸	روزمرگی ضد ارزش	- « اما نوع کار دوم، کارهای روزمره است که به نظر من ظرافتش بیشتر از کارهای اساسی و بنیادی است. روزمره که می گویم، به معنای آن روزمرگی ضد ارزش نیست که بگوییم دچار روزمرگی شده ایم؛ نه، بلکه منظور کارهای نقد است؛ آن چه که امروز احتیاج است که از حضور آن کار، برای پیشبرد کشور و رسیدن به اهداف استفاده کنیم.»
۱۹	تشنج های سیاسی	- « آنچه که به نظرم می رسد لازم است برای حفظ همگرایی مردم با حکومت انجام دهیم، یکی از بین بردن مسئله تشنج های سیاسی است. باید هرچه ممکن است، نگذاریم فضای سیاسی کشور متشنج شود.»
۲۰	تبعیض های مبان و فرصت های اختصاصی	- « مسئله دیگری که از موجبات واگرایی و دلسرد شدن مردم است، تبعیض ها و فرصت های اختصاص داده شده به اشخاص است که گاهی مشاهده می شود. بالاخره مردم مطلع می شوند و دشمن هم که جنگ روانی با ما دارد، از این مسائل استفاده می کند. من البته نمی خواهم مثال بزنم و خود شما امثله فراوانش را می بینید. هر جا هستید، نگذارید این تبعیض های مبان و فرصت های اختصاصی که برای بعضی ها پیش می آید، وجود پیدا کند؛ به نظر من درست نیست. در همین رابطه، مسئله مفاسد اقتصادی قرار می گیرد.»
۲۱	دنیای آباد دور از عدالت	- «ما دنیای آباد دور از عدالت و دور از معنویت به درد نمی خورد. گیرم که رشدان - به تعبیر غلط که گفته می شود نرخ رشد - آمد بالا و فرض بفرمایید درآمد سرانه مان دو برابر و سه برابر شد؛ اما عدالت در جامعه نبود؛ یعنی عمده این درآمد به یک بخش محدودی رسید و بخش عظیمی از مردم، محروم و گرسنه ماندند. این، کاری نیست که ما باید انجام دهیم؛ این، آن تکلیفی نیست که ما برعهده داریم. تکلیف ما این است که عدالت را در جامعه مستقر کنیم.»
۲۲	تنعم روزافزون مسئولان	- « روند کار نباید به سمت تنعم روزافزون مسئولان و تظاهر به این معنا باشد؛ این غلط است. البته در نوع انعکاس مسافرت ها، کارها، زندگی ها و جلسات ما به مردم هم گاهی چیزهایی دیده می شود که مردم را دلسرد می کند و به طور عمیق روی آنها اثر می گذارد.»
۲۳	تبلیغ ضعف مدیریت	- «از عوامل دیگری که باعث واگرایی مردم است، تبلیغ ضعف مدیریت در کشور و نبود اقتدار است. متأسفانه تبلیغات گوناگونی از جناح های متخالف کشور وجود دارد که انسان از این رنج می برد. به قول ما طلبه ها ظاهراً یک اجماع مرکب درست می کنند؛ یک عده از این طرف، یک عده از آن طرف و مدیریت و اقتدار مدیرانه در کشور را زیر سؤال می برند»
۲۴	عملکردهای تنگ نظرانه	- « البته عملکردهای تنگ نظرانه ای هم وجود دارد. بعضی ها به اندک چیزی افرادی را که در جامعه هستند، بریده از نظام و مخالف نظام تلقی و وانمود می کنند. این، متأسفانه از طرف هر دو جناح است. یک جناح به عنوان سختگیری دینی، یک جناح به عنوان انتقاد به نظام، هر چیزی که گوشه ای دیده می شود، می گویند ضد نظام است؛ نخیر.»

۲۵	نگاه کلان و دید وسیع اقتصادی	-در زمینه های کار اقتصادی، عمده تلاش را باید روی تولید برد. اساس مسئله، تولید است. ببینید در کدام نقطه از مجموعه مقررات کشور مزاحم با تولید وجود دارد، آن را علاج کنید. البته این کار نگاه کلان و دید وسیع اقتصادی لازم دارد.
۲۶	هرز رفتن ثروت ملی	-نکته دیگر، مسئله صرفه جویی است... واقعاً صرفه جویی را جدی بگیرید. در جاهایی هرز رفتن ثروت ملی را داریم؛ واقعاً صرفه جویی باید یک اصل در دولت به حساب آید.
۲۷	امید کاذب و صادق	-این امید، امید کاذب هم نیست؛ امید صادق است. من طرفدار دادن امیدهای کاذب نیستم؛ من می بینم که این امید، صادقانه است. بگذارید جوانان با خوشبینی و اعتماد به آینده، نیروی ذاتی خود را به حرکت دریاورد و تحول عظیمی که از یک انسان طبیعی و ساده، یک ابن سینا می سازد، در درون او به وجود آید.
۲۸	سرگرمی های سیاسی	-اگر مسئولان کشور در هر نقطه ای - چه در مرکز و چه در شهرستان ها - کار اصلی خود را رسیدگی به مشکلات مردم بدانند؛ سرگرمی های سیاسی و پرداختن به مسائل شعاری، دل های آنها را به این طرف و آن طرف نکشاند و نیروهای آنها را به هدر ندهد و هرز نبرد؛ مجموعه کاری، کابینه کاری، وزیر کاری و مدیر کاری داشته باشیم؛ و اگر آن ایمان با این احساس مسئولیت همراه شود، همه مشکلات قابل حل است.
۲۹	پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی	-در حقیقت امام بزرگوار ما در این نهضت عظیمی که در کشورمان و در جهان اسلام به وجود آوردند، دو پرچم را بلند کردند و برافراشته نگاه داشتند: یک پرچم عبارت است از پرچم احیای اسلام؛ به عرصه آوردن این قدرت عظیم و لایتناهی. پرچم دوم، پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی. این دو تا پرچم برافراشته به دست قدرتمند امام بزرگوار ماست. پرچم اول که در حقیقت یک بعد از دعوت امام و نهضت امام است، مربوط به امت بزرگ اسلامی است. پرچم دوم هم اگرچه که مربوط به ملت ایران است، مربوط به ایران و ایرانی است، اما چون یک تجربه عملی از تحرک حیات بخش اسلام است، برای امت اسلامی امیدآفرین و حرکت ساز است.
۳۰	مایه های امید در کشور	-در کشور، مایه های امید فراوان است؛ زیرساخت های کشور، امروز زیرساخت های بسیار مستحکمی است؛ کارهای مهمی در طول این سال ها انجام گرفته و امروز کشور آماده یک حرکت جهش وار به جلوست.
۳۱	روحیه انقلابی	-روحیه انقلابی یعنی اسیر حدود تحمیلی نشدن؛ قانع به گیرندگی قطره چکانی نشدن؛ با امید دنبال هدف حرکت کردن، و با انگیزه، با نشاط، با اصرار و پیگیری آن را به دست آوردن. این، انقلاب و حرکت انقلابی است.
۳۲	امید دادن انقلاب ایران به مردم دنیا	-«امروز، تکلیف بزرگی بر گردن ماست. امروز، موظفیم این تکلیف بزرگ الهی - یعنی امید دادن به مردم عالم - را انجام دهیم: «لتکونوا شهداء علی الناس». شما، آن نمونه های شاهدهی هستید که ملت های دیگر و مردم دنیا، به شما نگاه می کنند».
۳۳	ذخیره امید بشریت	-«امام مهدی (علیه الصلاوة والسلام و ارواحنا فداه) ذخیره امید بشریت است. اگر این امید در دل انسان وجود داشته باشد، به نظر او قدرت نمایی صوری قدرتمندان، پوچ و حضور قدرتمندانه آنها در عرصه های بازیگری جهانی در خور استهزاء خواهد آمد؛ حقیقت قضیه هم همین است».

ب - شاخص‌های محوری بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امید و امیدآفرینی

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
۱	امید و رسانه	الف) گسترش امید در جامعه، وظیفه صدا و سیما ب) تنظیم پایان امیدوارانه برای سربال‌ها، داستان‌ها و نمایش‌ها ج) ساخت برنامه‌های امیدبخش: ۱- نفی دشمن‌سازی‌های موهوم ۲- توسعه تفاهم اجتماعی ۳- ایجاد امنیت روانی در جامعه (پرهیز از روان‌پریشی) ۴- پرهیز از جنجال رسانه‌ای درباره مشکلات ۵- پرهیز از تعمیم دادن مشکلات ۶- پخش اخبار امیدبخش، موثق، بهنگام و فراگیر	<p>«رهبر انقلاب اسلامی در این حکم با اشاره به مسئولیت تاریخی رسانه ملی در حفظ و ارتقای استقلال فرهنگی و هویت انقلاب ایران اسلامی تأکید کردند: سازمان صداوسیما با مأموریت خطیر «هدایت و مدیریت فرهنگ و افکار عمومی جامعه» به مثابه دانشگاه عمومی، وظیفه گسترش دین، اخلاق، امید و آگاهی و ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی در میان آحاد ملت را بر عهده داشته و به عنوان موتور محرک و مشوق پیشرفت کشور، وظیفه پشتیبانی رسانه‌ای همه‌جانبه و مبتکرانه در امر بسیج عمومی ملت و نیز کمک به مدیریت‌های اجرایی در جهت تأمین اهداف و اجرای سیاست‌های کلان نظام و تحقق سند چشم‌انداز کشور را بر دوش دارد»^۱.</p> <p>«کسانی که سربال‌نمایی می‌سازند، فراموش نکنند که کارشان باید حرکت و سیری را که ملت ایران شروع کرده، تسریع و تسهیل کند. نباید حرکت را کند کند؛ نباید مانع ایجاد کند؛ نباید مشکل تراشی کند و از همه بالاتر، نباید ناامید کننده باشد. ما آن وقتی خواهیم توانست این راه را برویم که امید داشته باشیم. اگر بدانیم که می‌توانیم و امیدوار باشیم که می‌توانیم، حرکت خواهیم کرد. اما اگر آمدند و به هزار و یک دلیل ثابت کردند که فایده‌ای ندارد و گفتند «بی‌خود زحمت می‌کشید»، امید در انسان خواهد مرد. وقتی هم که انسان امید نداشته باشد، قدم از قدم نمی‌تواند بردارد. در نمایش‌ها ناامیدی نباید داشته باشیم. در قصه‌ها ناامیدی نباید باشد. باید همه‌اش امید بدرخشد. بعضی افراد از داستان‌هایی که همیشه پایان‌شان خوب تمام می‌شود، خوششان نمی‌آید! می‌گویند: «چرا باید مثل قصه حسین کرد و از این قبیل، همه این طور تمام شود که آنها به مراد خود رسیدند؛ شما هم به مراد برسید!» من می‌گویم: «چه مانعی دارد که داستان، امیدوارانه تمام شود؟» هنر این نیست که داستان را بد تمام کنیم. هنر این است که داستان را خوب شروع کنیم و خوب به پایان برسانیم. این، هنر است»^۲.</p> <p>یکی دیگر از پیام‌هایی که حتماً باید منتقل شود، نفی دشمن‌سازی‌های موهوم، توسعه تفاهم اجتماعی و ایجاد امنیت روانی در جامعه است. یکی از عواملی که در ذهنیت کل جامعه، به قول روانشناسان «روان‌پریشی» به وجود می‌آورد، ناامیدی و یأس است. گاهی عوامل گوناگونی هم پیدا می‌شود که به طور طبیعی ایجاد یأس می‌نماید یا امید را ضعیف می‌کند. همین‌ها را تشویق نمودن و ناامیدی در مردم ایجاد کردن، خیلی خطاست. باید در مردم امید ایجاد شود. بنده گاهی اوقات به دوستان صدا و سیما تذکر داده‌ام که گاهی یک مشکل کوچک - مثلاً مشکل یک منطقه - را در تلویزیون مطرح می‌کنند، های و هوی و جنجال به راه می‌اندازند که مثلاً جاده فلان جا خراب است یا پل هوایی اش کشیده نشده یا فلان چیز دیگر. خیلی خوب؛ این مشکل باید حل شود، اما معنایش این نیست که این را در تلویزیون بیاوریم؛ چون وقتی چنین چیزی را در تلویزیون آوردیم، به طور طبیعی در ذهن مخاطب تعمیم پیدا می‌کند؛ یعنی از نظر مخاطب مشکل این نیست که یک پل در فلان خیابان وجود ندارد، بلکه معنایش این است پلی که برای مردم لازم است، ساخته نمی‌شود. حرف‌های مایوس‌کننده و چیزهایی را که به راحتی در ذهن مردم شمول و عمومیت پیدا می‌کند، نباید در تلویزیون مطرح کرد. در گوشه‌ای مشکلی وجود دارد، مسئولان مستقیم و غیرمستقیم باید تلاش کنند؛ آن را برطرف نمایند؛ اما تعمیم دادن مشکل اصلاً درست نیست. گاهی می‌آیند، مثلاً در میزگرد در زمینه آموزش و پرورش یا کتاب یا غیره حرف می‌زنند که «بله؛ یادش به خیر! آن گذشته‌ها و قدیم‌ها این طور بود». کدام قدیم‌ها؟! به یک</p>

۱. انتصاب آقای محمد سرافراز به ریاست سازمان صدا و سیما ۱۳۹۳/۰۸/۱۷

۲. بیانات در دیدار گروه نمایش صدا ۱۳۷۱/۱۰/۲۹

<p>قدیم موهوم اشاره می کنند که آن طور بود و حالا این طور شده! چنین حرف هایی اصلاً قابل استدلال نیست. کدام قدیم؟! طوری حرف زده می شود که مخاطب تصور می کند ما هر چه از قدیم دور می شویم، به سمت خرابتر شدن حرکت می کنیم. همین، ناامیدی است. شما باید به عکس بگویید. واقعیت هم به عکس است... مسئله خبر هم بسیار مهم است. خبر، نیاز است. البته وضع خبر خیلی بهتر از گذشته شده است؛ منتها هر چه بتوانید خبر را موثق، بهنگام، فراگیر و دارای خصوصیتی که گفتیم، بکنید. گاهی پخش یک خبر ضعیف و کمتر موثق، در مردم ایجاد یأس می کند. گاهی یک خبر واحد را دو گونه می شود داد: مثلاً خبر تجهیزات امریکایی یا تجهیزات اسرائیلی را می شود به گونه ای داد که مردم انگیزه پیدا کنند که با آن به مقابله برخیزند؛ همان خبر را می شود طوری داد که مردم احساس کنند که نمی شود دست از پا تکان داد و اصلاً هیچ حرکتی نمی شود کرد. پس نحوه دادن خبر باید امیدبخش باشد. البته خودِ خبر، مهم و حاوی نکات سودمند است^۱.</p>			
<p>۱- «اگر ملتی مردمش تنبل باشند، ناامید باشند، اعتماد به نفس نداشته باشند، با همدیگر پیوند نداشته باشند، به همدیگر بدبین باشند، از آینده ناامید باشند، چنین ملتی پیش نخواهد رفت؛ اینها مثل موربانه ای که در درون پایه بنا بیفتد، بنا را ویران می کند؛ مثل کرمی است که داخل میوه قرار بگیرد، میوه را فاسد می کند. باید با این صفات مبارزه کرد. ملت ما باید امیدوار، دارای اعتماد به نفس، خوشبین به آینده، علاقه مند به پیشرفت، و معتقد و مؤمن به معنویاتی باشد که او را در این راه کمک می کند. بحمدالله امروز ملت ما چنین اعتماد به نفس و چنین امیدی دارد؛ باید اینها را تکمیل کرد^۲.</p> <p>۲- آنچه مهم است، این است که ما امید و توکل و حسن ظن خودمان را به خدا، به این دین، به این معارف و به این احکام از دست ندهیم. اصل این است. آنچه که مایه پیشرفت است، رسوخ ایمان و امید و اطمینان است^۳.</p> <p>۳- دو چیز را بدانید: یکی این که همه تان خیلی کار دارید؛ هم جوان های سپاهی، هم روحانیون محترم؛ خیلی کار جوتان دارید که باید انجام بدهید. دوم اینکه بدانید که همت اگر بکنید، این کارها را حتماً می توانید انجام بدهید و یک برهه ای از زمان که بگذرد، ناگهان می بینید در یک نقطه بالاتری قرار دارید؛ یعنی پیشروندگی حتمی است. تلاش که بود، همت که بود، امید که بود، حتماً پیشروندگی هست؛ یعنی برو برگرد ندارد. این را بایستی مجموعه سپاه در نظر داشته باشند. البته برنامه ریزی های گوناگون در صدر تشکیلات سپاه یک امر لازم و دائمی و همیشگی است که بایستی انجام بگیرد، دارد هم انجام می گیرد و خوب هم هست^۴.</p> <p>۴- «من یک بار به یکی از رؤسای کشورهای خارجی که در تهران به دیدن من آمده بود، گفتم الان در آن واحد هفتاد سد در برنامه ساخت قرار دارد. گفتم شما این را تصور می کنید که از دولت قبل مبالغی از ساخت سد برای این دولت ماند؛ این دولت هم تعدادی را تمام کرد و تعدادی را در برنامه آورد؛ در حدود هفتاد سد در آن واحد؟ تعجب کرد و گفت آیا این واقعیت دارد؟! گفتم بله، اینها چیزهایی است که نمی شود ندیده گرفت. تحقیر دستاوردهای انقلاب چیزی نیست که به نفع ملت باشد؛ بلکه موجب ناامیدی و یأس مردم خواهد شد و این کاری است که دشمنان می خواهند آن را انجام دهند. ضعف ها را بزرگ و کمبودها را برجسته کنند؛ اما پیشرفت ها را مورد نظر قرار ندهند^۵.</p> <p>۵- «کند کردن حرکت عمومی کشور با ایجاد یأس، یکی دیگر از گناهان ماست. مردم را مأیوس کنیم، نیروی محرکه را مأیوس کنیم و افق را در چشم آن کسانی که بایستی با شوق</p>	<p>۱- امیدواری، مایه پیشرفت کشور ۲- بیان پیشرفت ها و تحقیر نکردن دستاوردها، مایه امیدواری ۳- القای ناامیدی برای کند کردن حرکت کشور، گناهی بزرگ ۴- تفرقه و اختلاف، فساد اقتصادی و فساد جنسی مایه ناامیدی مردم و کند شدن حرکت کشور ۵- محیط بدون امید، ضد پیشرفت ۶- امید از اخلاق های پیش برنده ملت ۷- امیدبخشی با گزارش پیشرفت های کشور به مردم ۸- ایجاد ناامیدی به آینده، خطر جدی برای کشور ۹- امیدبخشی، عامل کار و نشاط و تلاش های علمی ۱۰- ناامیدسازی سم مهلک برای همه فعالیت ها ۱۱- پرهیز از ترسیم فضای ناامیدی در بیان مشکلات ۱۲- امید، شکوفاکننده استعداد انسانی ۱۳- استفاده از زبان هنر برای</p>	<p>امید و پیشرفت</p>	<p>۲</p>

۱. بیانات در دیدار مسئولان سازمان صدا و سیما ۱۳۸۱/۱۱/۱۵

۲. بیانات در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی ۱۳۸۶/۰۱/۰۱

۳. بیانات در دیدار کارگزاران نظام ۱۳۷۸/۰۴/۱۰

۴. بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران ۱۳۹۰/۰۴/۱۳

۵. بیانات در دیدار مردم کاشان و آران و بیدگل ۱۳۸۰/۰۸/۲۰

و امید جلو برونند، تیره و تار نشان بدهیم؛ این کُند کردن حرکت مردم است؛ این یک گناه بزرگی است^۱».

۴- «یکی از چیزهایی که حرکت کشور را کُند می کند، تفرقه، اختلاف و دست به گریبان شدن است؛ این ایجاد اختلاف یا دامن زدن به اختلاف، جزو گناهان مخصوص طبقه ماها مجموعه مسئولان و سیاستمدارها - است. یا فساد اقتصادی؛ چه دست داشتن در فساد اقتصادی، چه چشم بستن بر فساد اقتصادی، چیزهایی است که حرکت عمومی کشور را کُند می کند. فساد اقتصادی، هم خودش یک کُندکننده است، از جهت اینکه فساد است و مسئله مالیه عمومی کشور را دچار مشکل می کند، هم انعکاسش در ذهن مردم از جهت دیگری موجب فساد است، که ناامیدی ایجاد می کند؛ لذا چه شرکت داشتن در یک فساد - العیاذبالله و خدای نخواست - چه دیدن و چشم بستن بر یک فساد؛ یا کشاندن مردم به فساد؛ نوع ادبیات، نوع حرف و کاری که مردم را نسبت به مسائل مفسدانه جری و گستاخ کند - چه فساد مالی، چه فساد امور جنسی و امثال اینها - کُند کردن حرکت کشور است، و اینها گناهان ماست^۲».

۵- «محیط هرج و مرج و محیطی که در آن امید وجود نداشته باشد، ضد پیشرفت است... لذا باید بیدار بود. با وجدان کاری، با همبستگی، با تلاش امیدوارانه و گرم و گیرا، با کار مدبرانه و برنامه ریزی شده، و در عین حال با توکل به خدا و استمداد از پروردگار، باید این فاصله را طی کرد. جوان باید همه اینها را با هم مدنظر داشته باشد^۳».

۶- «اخلاق های پیشبرنده یک ملت، امید و تحرک و جدیت است. ملتی که ناامید باشد، ملتی که از آینده خود مأیوس باشد، ملتی که خود را تحقیر کند، پیشرفت نخواهد کرد. هر جنسی که گفته می شد در داخل تولید شده است، خود این داخلی بودن، معنایش این بود که ارزشی ندارد! خود افراد، تحصیل کرده ها، دیگران، به هم می گفتند که ایرانی یک لولهنگ - آن آفتابه های گلی قدیمی - هم نمی تواند بسازد! یعنی نسل پیشرفته علمی هم نسبت به آینده علمی این کشور ناامید بود. این، آن مشکل اخلاقی است^۴».

۷- «بعد هم پیشرفت کار را به مردم گزارش بدهید؛ ببینید واقعاً چه اتفاقی می افتد! شما شش ماه مثلاً فرض کنید به همین شکلی که ما گفتیم، [یعنی] این برنامه وقتی تدوین شد، این ستاد تشکیل بشود و شش ماه فعالیت کند؛ کار به صورت چشمگیری پیش خواهد رفت؛ بعد ببینید همان را به مردم بگویید؛ بگویید این کارها را کردیم، آن کارها را کردیم؛ مردم در زندگی [خود] احساس می کنند؛ آن امید و خوش بینی به آینده که شما می خواهید در مردم باقی بماند، به طور کامل تأمین خواهد شد؛ یعنی به مردم گزارش داده بشود. و [البته] تعیین شاخص هایی هم برای ارزیابی باید باشد^۵».

۸- «خطر جدی برای کشور عبارت است از آن مسائلی که ما به دست خودمان به وجود آوریم. ایجاد اختلاف، ایجاد بی ایمانی، ایجاد ناامیدی نسبت به آینده، القای وجود اختلاف و دوئیّت، القای احساس ضعف در مقابل دشمن - که بعضی ها متأسفانه از روی نادانی یا غرض ورزی این کارها را می کنند - احساس ناتوانی در مسئولان کشور - که بعضی این احساس را عملاً و بعضی قولاً ترویج می کنند - برای کشور منشأ خطر است. مسئولان باید توجه داشته باشند و مردم عزیز ما هم هوشیارانه متوجه باشند و القات دشمن را بشناسند^۶».

۹- «توقع از اساتید محترم این است. جوان های پتان را توجیه کنید. منظورم این نیست که

۱. بیانات در دیدار کارگزاران نظام ۱۳۸۵/۰۷/۱۸

۲. بیانات در دیدار کارگزاران نظام ۱۳۸۵/۰۷/۱۸

۳. بیانات در دیدار جمعی از اعضای انجمن های اسلامی دانش آموزان ۱۳۸۳/۱۲/۲۴

۴. بیانات در خطبه های نماز جمعه ۱۳۷۸/۰۷/۰۹

۵. بیانات در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیأت دولت ۱۳۹۴/۰۶/۰۴

۶. بیانات در یادگان دوکوهه ۱۳۸۱/۰۱/۰۹

بنشینید زید و عمرو سیاسی را برایشان معرفی کنید. نه، اصلاً من موافق هم خیلی نیستم. اسم آوردن از زید و عمرو و بکر و ... این چیزها، کمکی به حل مشکل نمی کند. به اینها قدرت تحلیل بدهید. به اینها توان کار و نشاط کار بدهید. چه جور؟ با امید دادن؛ با امید بخشیدن. فضای کلاس را، فضای محیط درس و دانشگاه را فضای امید کنید؛ امید به آینده. بدترین بلائی که ممکن است بر سر یک نسل در یک کشور بیاید، ناامیدی است، یأس است. اینکه می گویند: آقا! چه فایده دارد؟ فایده ای ندارد. این روحیه «فایده ای ندارد» - یأس از آینده - سم مهلک همه فعالیت هاست؛ چه فعالیت های اجتماعی و سیاسی، چه حتی فعالیت های علمی، فعالیت های پژوهشی. این کسانی که کشفیات بزرگ را در زمینه های علوم تجربی و دانش های گوناگون انجام دادند، اینها اگر ناامید از نتیجه بودند، قطعاً به اینجا نمی رسیدند. امید، آن نیروی عظیمی است که انسان را پیش می برد. جوان ما را ناامید کنند از کشورش، از انقلابش، از آینده اش، از دولتش، از دانشگاهش، از آینده علمی اش، از آینده شغلی اش. این خیلی مضر است^۱.

۱۰- «نوآوری به معنای خط بطلان کشیدن بر گذشته نیست؛ بلکه به معنای تکیه کردن به گذشته برای بنای آینده است. و این احتیاج دارد به اینکه همه همت ما، همه تلاش ما متوجه به این باشد که ما باید این کشور و این تاریخ را بسازیم... آنچه که به عنوان توصیه، دوستان بیان کردید، غالباً هم عملی است و می تواند جامه ی عمل بپوشد، هم درست و مفید است؛ و ان شاءالله امیدواریم که اینها انجام بگیرد. آنچه من باز هم مثل همیشه توصیه می کنم، در درجه اول این است که شما زیدگان، نخبگان در هر بخشی که هستید، روزبه روز دریچه امید را بر زوی خودتان بیشتر باز کنید و به نسل جوان بیشتر امید بدهید. سم مهلکی است سیاه نمائی و ناامیدسازی و آینده را تاریک نشان دادن؛ و این سم مهلک به وسیله تبلیغات معارض و خصمانه، سعی می شود در کشور پراکنده شود؛ با این مبارزه کنید^۲».

۱۱- «بیان این مشکلات هیچ ایرادی ندارد؛ به خصوص در چنین جلسهای که کاملاً صمیمانه و در جو مهربانی و محبت تشکیل شده؛ من کاملاً استقبال می کنم؛ حتی اگر همه شما مشکلاتی از این قبیل را بیان کنید؛ منتها توجه کنید که کیفیت بیان را یأس برانگیز نکنید؛ یعنی مراقب باشید که فضا یأس آلود نشود. عزیزان من! همه چیز به امید متکی است؛ یعنی بایستی شما و مسئولان دانشگاه های کشور - مسئولان دولتی در رده های مختلف - که بناست در هر زمینه ای از جمله در این زمینه هایی که شما می گوید، فعالیت کنید، امیدوار باشند که می توانند پیش بروند و می توانند به نقطه مطلوب برسند. نوع بیان را نوعی نکنید که معنایش حاکمیت فضای یأس بر تحرک باشد؛ نه، هیچ جای یأس و نومیدی نیست و پیام یأس آلود هم به نظر من جایی ندارد^۳».

۱۲- «استعداد انسانی احتیاج به تشویق، شناخت و تزریق روح اعتماد و امید دارد تا بتواند شکوفا شود... روح جویندگی، روح امید، روح اتکاء به نفس و این که «ما می توانیم» را در بین نسل خودتان تقویت کنید. در بین عرب ها گفته می شود «اذل دلیل علی امکان شیء وقوعه» محکم ترین و قاطع ترین دلیل برای اینکه چیزی ممکن است، این است که اتفاق بیفتد. بالاترین دلیل برای این که نسل جوان ایرانی می تواند در عرصه فناوری و علم نوآوری کند و مرزهای علم را بشکند و جلو برود - موضوعی که بنده مکرر از چند سال پیش دارم

۱. بیانات در دیدار اساتید دانشگاهها ۱۳۸۸/۰۶/۰۸

۲. بیانات در دیدار نخبگان و فرهیختگان استان فارس ۱۳۸۷/۰۲/۱۷

۳. بیانات در دیدار جمعی از نخبگان علمی ۱۳۸۳/۰۷/۰۵

<p>می گویم - این است که دارد اتفاق می افتد».</p> <p>۱۳- «ما قدرت ابتکار، شجاعت نوآوری را به عنوان یک خصلت ملی لازم داریم. خطرپذیری را برای کارهای بزرگ به عنوان یک خصلت ملی نیاز داریم. اینها جزو خصال ملی ما الان نیست. ممکن است کسانی در این خصلت‌ها درجه بالایی هم داشته باشند که ما حاضریم دست اینها را هم ببوسیم، اما این کافی نیست. اینها باید به صورت خصال ملی دربیاید. ترحم کردن به یکدیگر، امید به آینده، تزریق امید به دیگران؛ اینها خصوصیات است که اگر در یک ملت باشد، آن ملت راه تکامل را خوب می پیماید. ما به اینها نیاز داریم. اینها به چه وسیله تأمین می شود؟ اینها دستوری که نیست؛ نصیحتی هم نیست. اینها با زبان هنر می تواند القا شود؛ آنچنان که فضا را پر کند. بنابراین یکی از نیازهای امروز ما، شعر اخلاقی است^۱».</p>			
<p>۱- «به طور خلاصه، دشمنان به چند چیز امید بسته‌اند که هم ملت ایران و هم عناصر سیاسی باید به آن توجه کنند. اولین هدف آنها این است که ملت را نسبت به نظام اسلامی دلسرد و ناامید کنند؛ بیشتر تبلیغات و شایعه پراکنی آنها متوجه به این هدف است... از یک طرف با شایعه پراکنی و تبلیغات سوء علیه نظام و انقلاب و امام و ارزش‌های انقلابی، مردم را بدبین و ناامید کنند؛ از طرف دیگر با تلاش‌های گوناگون مانع از اصلاح امور مردم شوند و نگذارند مشکلات مردم برطرف گردد؛ از یک طرف هم هر ضعیفی که در کشور وجود داشته باشد - ولو ضعف‌هایی که مدیران اجرایی و دولت‌ها دارند - آن را به نظام اسلامی نسبت دهند. با مجموع این کارها می خواهند این ملت را که پشتوانه واقعی و حقیقی این انقلاب و نظام است، از انقلاب و نظام جدا کنند^۲».</p> <p>۲- «دشمن سه هدف مرحله ای و مقطعی را تعقیب می کند. اول، عبارت است از تخریب وحدت ملی؛ یکپارچگی ملت ایران را بشکنند و تخریب کنند. دوم، تخریب ایمان و باورهای کارساز در دل مردم؛ یعنی به تخریب ایمان‌ها و باورها و اعتقاداتی که این ملت را از یک ملت عقب افتاده توسری خور، به یک ملت پیشرو و شجاع و میدان‌دار در دنیا تبدیل کرد، بپردازند. این حرکت، با اعتقادات و باورهایی انجام گرفت؛ بدون این باورها که انسان حرکت نمی کرد و این ملت پیش نمی رفت. دشمن می خواهد این باورها را در ذهن ملت ما تخریب کند. سوم، تخریب روح امید و تخریب آینده در ذهن مردم. پس، سه تخریب، مورد نظر دشمن است: تخریب وحدت ملی، تخریب باورهای کارساز و مقاومت بخش، و تخریب روح امید. اسم این تخریب‌ها را هم «اصلاح» می گذارند! من کاری به این دوستان و خودی‌های غافل ندارم؛ بحث من برسر دشمن است که سلسله جنبان این حرکت، به بیرون از این مرزها مربوط است^۳».</p> <p>۳- «دشمن می خواهد این را متزلزل کند. مراقب باشید؛ به خصوص شما خواص، شما مسئولان، شما روشنفکران، شما گویندگان، شما علمای محترم و دانشگاهیان محترم. ببینید که دشمن می خواهد ایمان و امید و اطمینان را متزلزل کند. شما وظیفه‌تان این است که ایمان و امید و اطمینان را مستحکم کنید؛ بقیه کار را خود این دین با آن قدرت و این ایمان اسلامی با آن توانایی، انجام می دهد^۴».</p>	<p>۱- ناامید کردن مردم، اولین هدف دشمن:</p> <p>- شایعه پراکنی و تبلیغات سوء علیه نظام و انقلاب و امام و ارزش‌های انقلابی</p> <p>- تلاش برای اصلاح نشدن امور مردم</p> <p>- نسبت دادن ضعف‌های کشور به نظام اسلامی</p> <p>۲- تخریب روح امید در مردم، از اهداف مقطعی و مرحله ای دشمن</p> <p>۳- متزلزل کردن امید مسئولان و خواص</p> <p>۴- ایجاد یاس از طریق تحقیر دستاوردهای انقلاب</p> <p>۵- تیره و تار نشان دادن افق کشور برای القای ناامیدی</p> <p>۶- تنظیم هدفمند خبرها و تبلیغات برای القای ناامیدی:</p> <p>- مایوس کردن مردم از اقتصاد و فرهنگ</p> <p>- مایوس کردن منتدین از گسترش دین</p> <p>- مایوس کردن آزادی‌طلبان و علاقه‌مندان به مسائل فرهنگی و سیاسی از امکان کار سیاسی یا کار فرهنگی</p> <p>۷- تلاش دشمن برای القای ناامیدی در عرصه های اقتصادی، انقلابی و فرهنگی</p>	<p>۳</p> <p>امید و دشمن</p>	

۱. بیانات در دیدار شاعران در ماه مبارک رمضان ۱۳۸۷/۰۶/۲۵

۲. بیانات در دیدار اعضای ستادهای نماز جمعه ۱۳۸۱/۰۵/۰۵

۳. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه ۱۳۷۸/۰۹/۲۶

۴. بیانات در دیدار کارگزاران نظام ۱۳۷۸/۰۴/۱۰

<p>۴- «تحقیر دستاوردهای انقلاب چیزی نیست که به نفع ملت باشد؛ بلکه موجب ناامیدی و یأس مردم خواهد شد و این کاری است که دشمنان می خواهند آن را انجام دهند. ضعف ها را بزرگ و کمبودها را برجسته کنند؛ اما پیشرفت ها را مورد نظر قرار ندهند».</p> <p>۵- «شما ببینید امروز دشمنان ما که از برخورد چهره به چهره با این ملت مأیوس اند و از طرق گوناگون می خواهند روی این ملت اثر بگذارند، از همین وسایل استفاده می کنند؛ یعنی سعی می کنند افق را تیره و تاریک نشان دهند؛ جوان را ناامید کنند؛ جوان را به بازیچه ها و سرگرمی های گوناگون مشغول کنند؛ جوان را از تحصیل علم باز دارند و او را تحریک به هرج و مرج کنند».</p> <p>۶- «امروز استکبار جهانی مایل است که ملت های مسلمان و از جمله ملت عزیز ایران، دچار روح ناامیدی شوند و بگویند: دیگر نمی شود کاری کرد؛ دیگر فایده ای ندارد! می خواهند این را به زور در مردم تزریق کنند. ما که در جریان خبرهای تبلیغاتی و زهرآگین دشمنان قرار داریم، به عیان می بینیم که اغلب خبرهایی که تنظیم می کنند، برای مأیوس کردن مردم است. مردم را از اقتصاد و از فرهنگ مأیوس کنند، متدبّین را از گسترش دین مأیوس کنند، آزادی طلبان و علاقه مندان به مسائل فرهنگی و سیاسی را از امکان کار سیاسی، یا کار فرهنگی مأیوس کنند و آینده را در نظر افرادی که چشم به آینده دوخته اند، تیره و تاریک جلوه دهند! برای چه؟ برای این که جوشش و امید را از این مجموعه انسانی که با امید کار می کند، بگیرند و آن را به یک موجود مرده، یا شبیه مرده تبدیل کنند، تا بتوانند هر کاری که مایلند انجام دهند! با یک ملت زنده که نمی توانند هر کاری بخواهند، انجام دهند. به یک جسم بیهوش مدهوش بی حسی که کنجی افتاده است، هر کس هر چه دلش خواست، می تواند تزریق کند؛ با آن هر کاری می توانند بکنند؛ اما با یک موجود سرحال زنده باهوش متحرکِ فعال که نمی توانند هر کاری را انجام دهند».</p> <p>۷- «اول من به شما عرض کنم که هدف دشمن از این دو جریان تبلیغاتی چیست. چرا می خواهد وضع را از لحاظ اقتصادی تیره و تاریک نشان دهد و چرا می خواهد وضع را از لحاظ انقلابی و فرهنگی دچار هزیمت قلمداد کند. علت چیست؟ در یک کلمه، علت این است که با این کار می خواهند نور امید را از دل ملت ایران و به خصوص دل جوانان محو کنند؛ فروغ امید را در دل ها خاموش و مردم را ناامید نمایند. عزیزان من! امید، بزرگ ترین قوه محرکه انسان است. امید به پیروزی، امید به پیشرفت و امید به موفقیت، هر انسانی را به حرکت وادار می کند. اگر شما بخواهید هر انسان فعال و سرزنده و شادابی از حرکت بیفتد، کافی است او را ناامید کنید. اگر ناامید کردید، دست های فعال سست خواهد شد؛ زانوان فعال و استوار به لرزه خواهد افتاد. می خواهند ملت ایران را ناامید کنند. چرا؟ چون می بینند که ملت ایران امروز به سوی یک آینده خوب و روشن که در آن، هم دنیای مادی او تأمین است و هم عزت و سربلندی و ایمان و نفوذ او در سطح دنیای اسلام تأمین می شود، حرکت می کند».</p>		
<p>۱- «من با شما دوستان عزیز حرف های زیادی برای گفتن دارم که می دانم مورد علاقه و جالب نظر شما هم هست، منتها الان مجال نیست؛ به تعبیر معروف: «یک سینه حرف موج زند در دهان ما»؛ حرف هایی که بسیاری ممکن است امیدبخش باشد. اولین حرف من این است که این سیره تلاش و مجاهدت مستقلانه و با اتکاء به خداوند متعال را رها نکنید، چون هر چه خیر و برکت برای کشور وجود دارد، در سایه این موضوع است. اساس این است که یک مسئول برای کار و تلاش همت کند و هدف اصلی اش هم رضای الهی باشد که البته در طول رضای الهی، رضای مردم است؛ یعنی آن جایی که ما برای رضای خدا کار می کنیم، حتماً رضایت مردم را هم باید در نظر بگیریم تا تأمین شود. هر چه و هر جا که ما کوتاهی</p>	<p>۱- پافشاری بر سیره تلاش و مجاهدت مستقلانه و با اتکاء به خداوند متعال</p> <p>۲- تاکید بر ادامه پیشرفت های چشمگیر علمی و فناوری در سایه هویت ایرانی و اسلامی خودمان</p> <p>۳- تلاش مسئولان برای انجام دادن کارهای نقد و روزمره در کنار</p>	<p>۴</p> <p>اقدامات امیدبخش مسئولان</p>

۱. بیانات در دیدار مردم کاشان و آران و بیدگل ۱۳۸۰/۰۸/۲۰

۲. بیانات در دیدار جمعی از اعضای انجمن های اسلامی دانش آموزان ۱۳۸۳/۱۲/۲۴

۳. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم ۱۳۷۶/۰۹/۲۵

۴. بیانات در دیدار مردم کرج ۱۳۷۶/۰۷/۲۴

کارهای بلندمدت

- ۴- در صحنه نگهداشتن مردم
- ۵- شکل گیری فضای منطقی، معقول و دور از مجادلات و کشمکش های سیاسی
- ۶- رفع تبعیض ها و فرصت های اختصاص داده شده به اشخاص خاص
- ۷- تلاش برای شکل گیری دنیای آباد همراه با عدالت و معنویت در کنار توجه به زندگی دنیوی مردم
- ۸- پرهیز از نقد غیرمنصفانه و شناسایی نقاط قوت و ضعف نظام و برطرف کردن دلسوزانه نقاط ضعف
- ۹- مراقبت مسئولان درباره رفاه و تنعم بیش از حد در زندگی شان
- ۱۰- پرهیز از تبلیغ ضعف مدیریت در کشور
- ۱۱- پرهیز از عملکرد تنگ نظرانه و متهم کردن دیگران به مخالفت با نظام
- ۱۲- امیدوار کردن مردم به آینده نظام و بهبود وضعیتشان
- ۱۳- رفع موانع تولید
- ۱۴- جلوگیری از هرز رفتن ثروت های ملی (صرفه جویی)
- ۱۵- تاکید بر مصرف تولیدات داخلی
- ۱۶- عمل کردن به وعده ها
- ۱۷- تامین معیشت مردم
- ۱۸- تاکید بر امید صادق
- ۱۹- ایمان عمیق و احساس مسئولیت
- ۲۰- برافراشتن پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی

کرده ایم، اثرش دیده شده و آن به خاطر عدم استقامت در این راه است. این راه را ادامه دهید؛ راه، راه پُربرکتی است.

۲- امروز کشور عزیز ما از لحاظ پیشرفت با بیست و بیست و پنج سال قبل قابل مقایسه نیست و این در حالی است که در این بیست و پنج سال همه دستگاه های قدرتمند دنیا از لحاظ سیاسی، فناوری، علمی و تجاری با ما سر ناسازگاری داشته اند. این یک واقعیت است. ما البته تلاش کردیم که روابطمان را با دنیا عادی کنیم و به میزان زیادی هم موفق شده ایم؛ اما این طور نبوده که در یک بخش از دنیا انگیزه فراوان و عمیقی برای کمک به ما وجود داشته باشد. البته عکسش چرا؛ مراکزی وجود داشته اند که خواسته اند کارشکنی کنند. این توفیقاتی که امروز چه در زمینه فناوری، چه در زمینه ساخت های زیربنایی و اساسی برای آینده کشور و چه در زمینه رشد علمی در زمینه های گوناگون ملاحظه می کنید، در سایه تلاش هویت ملی و اسلامی خودمان توانسته ایم به دست آوریم. این را باید ادامه داد.

۳- کارهایی که یک دولت باید انجام دهد، به طور کلی دو نوع است: یک نوع کارهای سازندگی اساسی است، یک نوع کارهایی است که برای تسهیل زندگی فعلی مردم مورد نیاز است. طبیعت و مقدمات این دو کار با همدیگر تفاوت دارد. اگرچه آن کار نوع اول در نهایت به این نتیجه مطلوب از کارهای نوع دوم منتهی خواهد شد؛ یعنی شما که امروز چه در زمینه نفت، راه، صنعت، کشاورزی و چه در زمینه بازرگانی و ... تلاش می کنید، کارهای ماندگاری انجام می دهید که بالاخره سه، پنج یا ده سال دیگر در زندگی مردم منعکس خواهد شد و مردم نتیجه کار شما را بلاشک در سفره، خانه و جیب خودشان حس خواهند کرد؛ لیکن این کارها علی العجابه کارهای بلندمدت و سازنده قواره کلی کشور است. اما نوع کار دوم، کارهای روزمره است که به نظر من ظرافتش بیشتر از کارهای اساسی و بنیادی است. روزمره که میگویم، به معنای آن روزمرگی ضد ارزش نیست که بگوییم دچار روزمرگی شده ایم؛ نه، بلکه منظور کارهای نقد است؛ آن چه که امروز احتیاج است که از حضور آن کار، برای پیشبرد کشور و رسیدن به اهداف استفاده کنیم.

۴- ما می خواهیم همه کارهایمان را در سایه تکیه به ملت انجام دهیم - که تا به حال هم همین طور بوده است و همه آنچه که در این کشور صورت گرفته، به اتکاء ملت انجام گرفته است - چون ملت با دولت و با مسئولان کشور دل همراه داشته؛ همراهی کرده و بر بعضی از مشکلات صبر نموده و در هر جا که لازم شده، کمک کرده است و ما هم توانسته ایم این راه دشوار را تا امروز طی کنیم. اولین شرط این است که ما بتوانیم این ملت را همچنان در صحنه نگه داریم. این، مورد اتفاق همه است و همه هم این حرف را می زنند و می گویند؛ منتها راههای متفاوتی پیشنهاد می شود.

۵- آنچه که به نظرم می رسد لازم است برای حفظ همگرایی مردم با حکومت انجام دهیم، یکی از بین بردن مسئله تشنج های سیاسی است. باید هرچه ممکن است، نگذاریم فضای سیاسی کشور متشنج شود. البته ممکن است یک طرف قضیه شما یا بخشی از شما باشد - من نمی خواهم همه خطاب را به شما بکنم؛ مخاطب من همه دستگاه های کشورند - اما در مجموع وقتی به صحنه سیاسی کشور نگاه می کنم، می بینم مجادلات بی مورد وجود دارد. این مجادلات، فضای سیاسی کشور را زهرآگین می کند و تنفس در آن، مردم را از لحاظ روحی افسرده و بیمار می سازد و طبیعی است که در علاقه شان به نظام، کشور و مسئولان اثر می گذارد. البته ممکن است در ماجرای یک نفر مقداری محبوبیتش بالا برود و نفر دیگری محبوبیتش پایین بیاید؛ یا یک بخش بالا برود و بخش دیگری پایین بیاید؛ اما در قضیه دیگری عکس این خواهد شد. البته نتیجه یکسان است؛ نتیجه به زیان کشور است. یکی از اهداف مهم ما و شما دوستانی که در دولت حضور دارید - که از جمله شرکای این مسئله هستید - باید این باشد که سعی کنیم فضای کشور را منطقی، معقول و دور از مجادلات و کشمکش های سیاسی قرار دهیم.

۶- مسئله دیگری که از موجبات واگرایی و دلسرد شدن مردم است، تبعیض ها و فرصت

های اختصاص داده شده به اشخاص است که گاهی مشاهده می شود. بالاخره مردم مطلع می شوند و دشمن هم که جنگ روانی با ما دارد، از این مسائل استفاده می کند. من البته نمی خواهم مثال بزنم و خود شما امثله فراوانش را می بینید. هرچا هستید، نگذارید این تبعیض های مبّان و فرصت های اختصاصی که برای بعضی ها پیش می آید، وجود پیدا کند؛ به نظر من درست نیست. در همین رابطه، مسئله مفاسد اقتصادی قرار می گیرد.

۷- مشروعیت من و شما وابسته به مبارزه با فساد، تبعیض و نیز عدالت خواهی است. این، پایه مشروعیت ماست. الان درباره مشروعیت حرف های زیادی زده می شود، بنده هم از این حرف ها بدم؛ اما حقیقت قضیه این است که اگر ما دنبال عدالت نباشیم، حقیقتاً من که اینجا نشسته ام، وجود نامشروع خواهد بود؛ یعنی هرچه اختیار دارم و هرچه تصرف کنم، تصرف نامشروع خواهد بود؛ دیگران هم همین طور. ما برای عدالت و رفع تبعیض آمده ایم. ما آمده ایم جامعه را از مواهب الهی خودش - که مهم ترین مواهب الهی در عدالت وجود دارد - و همچنین مواهب اخلاقی و معنوی برخوردار کنیم. البته معنای این حرف این نیست که ما از زندگی دنیایی مردم غفلت کنیم؛ نخیر، مگر می شود؟ اصلاً آخرت بدون دنیا نمی شود و امکان ندارد که انسان بخواهد به آن مواهب معنوی برسد و دنیای ویرانی هم داشته باشد. این کار، دلایل واضحی دارد که نمی خواهم آنها را تکرار کنم - مطالبی است که هم شما می دانید، هم من - باید دنیا را آباد کنیم و این کارها همه آباد کردن دنیاست؛ اما دنیای آباد دور از عدالت و دور از معنویت به درد نمی خورد. گیرم که رشدمان - به تعبیر غلط که گفته می شود نرخ رشد - آمد بالا و فرض بفرمایید درآمد سرانه مان دو برابر و سه برابر شد؛ اما عدالت در جامعه نبود؛ یعنی عمده این درآمد به یک بخش محدودی رسید و بخش عظیمی از مردم، محروم و گرسنه ماندند. این، کاری نیست که ما باید انجام دهیم؛ این، آن تکلیفی نیست که ما برعهده داریم. تکلیف ما این است که عدالت را در جامعه مستقر کنیم و این هم جز با مبارزه علیه فساد و افزون طلبی انسان های مفت خوار و سوءاستفاده کن امکان پذیر نیست. بخشی از کار عدالت اینجا تنظیم می شود.

۸- مسئله دیگر، وجود دو گرایش تبلیغاتی غلط است: یکی اینکه عده ای هر مشکل موجود در کشور را به نظام نسبت دهند، که این الان وجود دارد. اگر تبعیض و فقر هست و اگر مشکل خارجی پیدا می کنیم، قواره نظام اسلامی و قانون اساسی را زیر سؤال می برند و هر مشکل کوچکی در هر گوشه ای را به مشکل نظام برمی گردانند! این غلط است. نقطه مقابل آن، که صدوهشتاد درجه با این تفاوت دارد، این است که عده ای نظام را - که نظام را هم در رهبری یا چیزی مثل رهبری خلاصه می کنند - از همه عیوب مبرا نشان می دهند و هر مشکلی که هست، به پای چهار، پنج مسئول یک بخش از نظام می ریزند. این هم غلط است. ما مشکلاتی داریم که این مشکلات غالباً ناشی از عملکرد مجموعه خود ماست. باید ریشه مشکلات را بشناسیم و به خودمان - همان طور که آقای خاتمی در صحبت اول جلسه اشاره کردند - نگاه نقادانه کنیم؛ نقاط قوت و ضعف را بیابیم و دلسوزانه به نقاط ضعف بپردازیم و آنها را برطرف کنیم. این، ما را موفق خواهد کرد.

۹- موضوع دیگر، احساس تنعم و زندگی مرفه مسئولان است. من از این بابت من واقعاً رنج می برم. این البته خطاب به شما نیست. بعضی از شما زندگی های خیلی معمولی و خوبی دارید. روند کار نباید به سمت تنعم روزافزون مسئولان و تظاهر به این معنا باشد؛ این غلط است. البته در نوع انعکاس مسافرت ها، کارها، زندگی ها و جلسات ما به مردم هم گاهی چیزهایی دیده می شود که مردم را دلسرد می کند و به طور عمیق روی آنها اثر می گذارد.

۱۰- از عوامل دیگری که باعث واگرایی مردم است، تبلیغ ضعف مدیریت در کشور و نبود اقتدار است. متأسفانه تبلیغات گوناگونی از جناح های متخالف کشور وجود دارد که انسان از این رنج می برد. به قول ما طلبه ها ظاهراً یک اجماع مرکب درست می کنند؛ یک عده از این طرف، یک عده از آن طرف و مدیریت و اقتدار مدیرانه در کشور را زیر سؤال می برند؛ البته عده ای با یک انگیزه و عده دیگری با انگیزه صدرصد مخالف آن، که هر دو نتیجه اش بد

است.

۱۱- البته عملکردهای تنگ نظرانه ای هم وجود دارد. بعضی ها به اندک چیزی افرادی را که در جامعه هستند، بریده از نظام و مخالف نظام تلقی و وانمود می کنند. این، متأسفانه از طرف هر دو جناح است. یک جناح به عنوان سختگیری دینی، یک جناح به عنوان انتقاد به نظام، هر چیزی که گوشه‌ای دیده می شود، می گویند ضد نظام است؛ نخیر. جوانان فراوانی هستند که ممکن است رفتارهایی هم داشته باشند که خیلی با بعضی از استانداردها تطبیق نکند؛ اما دلشان با نظام است. همین هاینده که می آیند در اجتماعات، انتخابات، تظاهرات و جاهایی که احساسات ملی نشان داده می شود، خودشان را نشان می دهند و به کشور و نظامشان علاقه مندند. آن کسانی که معاند با نظام اند، در کشور بسیار معدودند. مردم می بینند نظامی است که فعالیت، کار، استقامت و تلاش می کند؛ بنابراین به نظام اسلامی خودشان و به مدیریتی که امروز در بخش های مختلف کشور وجود دارد، علاقه مندند و آثار و نتایجش را هم می بینند. البته ممکن است انتقادات و اعتراض هایی هم داشته باشند که آنها را هم باید دانست و شنید و با آنها برخورد کرد؛ نباید فوراً حکم کرد به این که اینجا چنین است، آنجا چنان.

۱۲- در آن نوع دوم از کارهایی که لازم است برای مردم انجام گیرد، توصیه می کنم سعی کنید مردم را به آینده نظام و بهبود وضعیت خودشان امیدوار و به دلسوزی خودتان هم نسبت به آنها مطمئن کنید. مردم احساس کنند که مسئولان کشور نسبت به آنها دلسوزند و مسائل آنها را درک می کنند. همین تلاش و اقدامی که دولت برای جلوگیری از گرانی ها انجام داد، در مردم خیلی خشن اثر بخشید و خیلی آنها خرسند و خوشحال شدند. درست است که هنوز کار به طور کامل انجام نگرفته و باز هم کارهای دیگری در این زمینه باید صورت گیرد؛ اما نفس این که دولت فوراً متوجه شد، مهم است.

۱۳- در زمینه های کار اقتصادی، عمده تلاش را باید روی تولید برد. اساس مسئله، تولید است. ببینید در کدام نقطه از مجموعه مقررات کشور مزاحم با تولید وجود دارد، آن را علاج کنید. البته این کار نگاه کلان و دید وسیع اقتصادی لازم دارد که مجموع بخش ها - وزارت اقتصاد و دارایی، بانک مرکزی، وزارتخانه های صنایع، کشاورزی، بازرگانی و... - که شریک در امر ترکیب و ساماندهی اقتصادی کشور هستند، با همدیگر روی این مسئله فکر کنند و ببینند کجا گیرهایی وجود دارد که مانع تولید - چه تولید صنعتی و چه تولید کشاورزی، علمی و آنچه مربوط به وزارت علوم و آموزش و پرورش و کارهای تحقیقاتی و پژوهش ها می شود - است. امروز حقیقتاً زمینه تولید در کشور وجود دارد و ما مدیران، متخصصان و فن آوران خوب و استعدادهای درخشان و بالا و دلپای گرم داریم.

۱۴- نکته دیگر، مسئله صرفه جویی است... واقعاً صرفه جویی را جدی بگیرید. در جاهایی هرز رفتن ثروت ملی را داریم؛ واقعاً صرفه جویی باید یک اصل در دولت به حساب آید.

۱۵- در باب تولید عرض کنم که باید به طرف مصرف تولیدات داخلی رفت. وقتی می خواستند ساختمان اجلاس بین المللی را بسازند - ساختمانی که امروز ما پُرش را می دهیم - مهندسان آن اینجا آمدند. من به آنها گفتم تصمیم قطعی بگیرید که در این ساختمان هیچ مصالح خارجی به کار نرود. فقط در آخر کار در بخشی از کارهای صوتی و الکترونیکی و استفاده از موکت نسوزی که در داخل نمی توانیم تولید کنیم، از تولیدات خارجی استفاده کردند. این ساختمان به آن عظمت، نودوپنجاه درصد مصالحش از تولیدات داخلی است. بنده در قضیه ساخت آن ساختمان چند بار قاطع این موضوع را گفتم و ابلاغ کردم که رفتند و دنبال کردند و شد. ما می توانیم؛ این همه تولید داخلی داریم؛ چینی، بلور و کارهای چوبی به این خوبی داریم، که باز آقایان و به خصوص این شرکت ها از خارج می آورند!»

۱۶- «این امید خیلی سرمایه بزرگی است، آن را نباید از دست داد. چطوری از دست می

رود؟ اینکه مردم تصور کنند که فلان کار، در فلان نقطه، فلان شکل تحقق پیدا می کند، بعد ببینند تحقق پیدا نکرد و مراجعه کنند ببینند که فایده‌ای نکرد، این طور امید مردم از دست می رود. اگر یک بار هم حمل بر صحت کنند، وقتی تکرار شود، دیگر حمل بر صحت هم نخواهند کرد. این را مراقب باشید. حالا این که گفتند در معاونت‌ها بخشی مخصوص پیگیری هست، این چیز خوبی است؛ این پیگیری را به طور جدی دنبال کنید. البته یکی از راه‌هایی که این امیدواری‌ها از بین نرود، این است که ما با مردم در همان آغاز کار بگوییم، آقا این کار را ما نمی‌خواهیم بکنیم یا این کار را نمی‌توانیم بکنیم؛ مردم به رئیس‌جمهور و دولت اطمینان دارند، اگر یک وقت شما گفتید این کار را ما نمی‌توانیم بکنیم، از شما قبول می‌کنند. یا بگویید بودجه و امکانات کشور برای این کار کافی نیست. اگر در مواردی این طور هم برخورد بکنید، این هم ایرادی ندارد^۱.

۱۷- «مسئله معیشت قطعاً در اولویت اول است. معیشت که نبود، دین هم نیست؛ اخلاق هم نیست؛ حفظ عصمت و عفت هم نیست؛ امید هم نیست. کسی را که به موقعیتی دست پیدا کرده، به خاطر این که برای رفع نابسامانی و فقر، تلاش و مجاهدت کند و شب و روز خودش را صرف نماید، ملامت نخواهند کرد. اولویت‌ها را پیدا کنید. مسائل اساسی جامعه اینهاست. ... اولویت اول این است که شکم مردم را سیر کنید^۲».

۱۸- «این امید، امید کاذب هم نیست؛ امید صادق است. من طرفدار دادن امیدهای کاذب نیستم؛ من می‌بینم که این امید، صادقانه است. بگذارید جوانان با خوشبینی و اعتماد به آینده، نیروی ذاتی خود را به حرکت در بیاورد و تحول عظیمی که از یک انسان طبیعی و سناده، یک این سینا می‌سازد، در درون او به وجود آید. امروز این، مسئله ماست و به نظر من مسئله اول نخبگان هم باید این باشد. نسل جوان را باید وادار و امیدوار به حرکت کرد. ناامیدی درد بزرگی است و برای نابود کردن یک ملت، از همه وسایل مؤثرتر، ناامید کردن آن ملت است. ملتی را ناامید کنید، نابود می‌شود. وقتی امید نبود، حرکت و نشاط نیست. وقتی حرکت و نشاط نبود، آینده نیست. ما دلیلی برای ناامیدی نداریم؛ صد دلیل برای امید داریم^۳».

۱۹- «البته همیشه به مسئولان کشور توصیه کرده‌ام، امروز هم توصیه می‌کنم که در مسائل کشور و گشودن گره‌های مردم باید جدی باشند و این را کار اصلی خود بدانند. اگر مسئولان کشور در هر نقطه‌ای - چه در مرکز و چه در شهرستان‌ها - کار اصلی خود را رسیدگی به مشکلات مردم بدانند؛ سرگرمی‌های سیاسی و پرداختن به مسائل شعاری، دل‌های آنها را به این طرف و آن طرف نکشاند و نیروهای آنها را به هدر ندهد و هرز نبرد؛ مجموعه کاری، کابینه کاری، وزیر کاری و مدیر کاری داشته باشیم؛ و اگر آن ایمان با این احساس مسئولیت همراه شود، همه مشکلات قابل حل است^۴».

۲۰- «یک مطلب درباره ممشای امام و راه آن بزرگوار و هدف‌های ایشان عرض می‌کنم. و آن این است که در جمع بندی توصیه‌های امام و شعارهای امام و مطالباتی که ایشان از مردم، از مسئولان، از آحاد مسلمانان جهان داشته‌اند، دو پرچم برافراشته را در دست امام ملاحظه می‌کنیم. در حقیقت امام بزرگوار ما در این نهضت عظیمی که در کشورمان و در جهان اسلام به وجود آوردند، دو پرچم را بلند کردند و برافراشته نگاه داشتند: یک پرچم عبارت است از پرچم احیای اسلام؛ به عرصه آوردن این قدرت عظیم و لایتناهی. پرچم دوم، پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی. این دو تا پرچم برافراشته به دست قدرتمند امام بزرگوار ماست. پرچم اول که در حقیقت یک بعد از دعوت امام و نهضت امام است، مربوط به امت بزرگ اسلامی است. پرچم دوم هم اگرچه که مربوط به ملت ایران است، مربوط به ایران و

۱. بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت ۱۳۸۵/۰۶/۰۶

۲. بیانات در دیدار با نمایندگان دوره ششم مجلس شورای اسلامی ۱۳۷۹/۰۳/۲۹

۳. بیانات در دیدار جمعی از مسئولان و نخبگان استان همدان ۱۳۸۳/۰۴/۱۹

۴. بیانات در دیدار جمعی از مردم گیلان ۱۳۸۰/۰۲/۱۱

<p>ایرانی است، اما چون یک تجربه عملی از تحرک حیات بخش اسلام است، برای امت اسلامی امیدآفرین و حرکت ساز است. چون این نهضت بزرگ در ایران تجربه‌ی عملی بیداری اسلام و تحقق اسلام بود، بنابراین اگرچه که به طور مستقیم مربوط به ایران و ایرانی است، اما نتیجه آن باز برای امت اسلام دارای ارزش و اهمیت است^۱».</p>		
<p>۱- «حضور هشتاد و پنج درصدی مردم، یک چیز امید بخشی است، یک چیز مهمی است؛ همان طور که عرض کردیم، سی سال بعد از یک انقلاب، مردم کشور بیایند به نظام برآمده این انقلاب یک چنین آرای وسیعی را تقدیم بکنند، این جز اعتماد به این نظام و دل بستن به این نظام، معنای دیگری ندارد؛ و این اتفاق افتاد... این خیلی نقطه قوت مهمی است.</p> <p>۲- در کشور، مایه های امید فراوان است؛ زیرساخت های کشور، امروز زیرساخت های بسیار مستحکمی است؛ کارهای مهمی در طول این سال ها انجام گرفته و امروز کشور آماده یک حرکت جهش وار به جلوست.</p> <p>۳- پیشرفت های علمی، امروز خیلی چشم نواز و چشم گیر است؛ به طوری که دیگران - دانشمندان کشورهای دیگر، آنهایی که انگیزه سیاسی ندارند - اعتراف می کنند؛ که یک نمونه اش را دیشب توی تلویزیون دیدید. در مورد همین سلول های بنیادی، اعتراف کردند که باور نمی کردند در ایران این حد پیشرفت وجود داشته باشد. می گوید: من پارسال هم در این کنفرانس علمی شرکت کردم، امسال هم شرکت کردم؛ امسال تا پارسال تفاوت زیادی به وجود آمده، پیشرفت زیادی شده! این یک نمونه اش است؛ ده ها نمونه از این قبیل داریم که اینها پیشرفت های علمی است؛ مایه های امید است.</p> <p>۴ و ۵- خود تجربه سی ساله - سی سال تجربه پشت سر ماست؛ در اختیار ماست - نسل جوان پر انرژی و تحصیل کرده ای در وسط میدان است؛ اینها همه مایه های امید و نقاط قوت است. نسل جوانی که هم تحصیل کرده است، هم اعتماد به نفس دارد، هم احساس می کند که می تواند کشور خودش را پیش ببرد.</p> <p>۶- ما یک سند چشم انداز داریم که تا سال ۱۴۰۴، مشخص کرده که خط ما از لحاظ پیشرفت های کشوری و مادی کجاست؛ خیلی چیز مهمی است. معلوم کردیم که به کجا باید برسیم و از چه طریقی باید حرکت بکنیم. اینها عوامل امید است، اینها نقطه های قوت است^۲».</p> <p>۷- «یاد امام، یادآور عزت ملت ایران و بیداری ملت ایران است؛ یادآور اسوه شدن و قدوه شدن ملت ایران برای همه امت اسلامی و ملت های مستضعف است. یاد امام نیرو بخش است؛ امیدبخش است. این یاد را باید زنده نگه داشت و راه امام و خط امام و انگشت اشاره ی امام و نشانه هائی را که امام برای بيمودن این راه قرار داده است، باید قدر دانست؛ از همه بیشتر جوان ها و مسئولین کشور باید به مسئله توصیه های امام و وصیتنامه امام به چشم یک دستورالعمل نگاه کنند^۳».</p> <p>۸- «روحیه ملت خود ما هم یک روحیه امیدوارانه و بالاست. همین شعاری که شما دادید و همه جای این کشور این شعار را راجع به انرژی هسته ای می دهند، یک چیز ساده و عادی نیست؛ خیلی از ملت ها نه می دانند انرژی هسته ای چیست، نه می دانند حق مسلم آنهاست؛ و نه اگر بدانند، می توانند در این زمینه قدم از قدم بردارند؛ اما ملت ما هم می داند که انرژی هسته ای یک شاخص بزرگ و نمایان برای پیشرفت به تناسب پیشرفت های امروز علمی دنیاست که اگر ملتی نداشت، کلاش پس معرکه است؛ و می داند که این حق مسلم آنهاست و این را شعار می دهند و از ته دل از مسئولینشان می خواهند؛ و هم می دانند که</p>	<p>۱- حضور حداکثری در انتخابات</p> <p>۲- زیرساخت های کشور</p> <p>۳- پیشرفت های علمی</p> <p>۴- تجربه انقلاب</p> <p>۵- نسل جوان تحصیل کرده</p> <p>۶- سند چشم انداز</p> <p>۷- یاد و وصیتنامه امام</p> <p>۸- روحیه والای ملت</p> <p>۹- اتکال به یاری الهی</p> <p>۱۰- بسیج</p>	<p>۵</p> <p>مایه های امید در کشور</p>

۱. بیانات در بیستمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره) ۱۳۸۸/۰۳/۱۴

۲. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری ۱۳۸۸/۰۷/۰۲

۳. بیانات در مراسم نوزدهمین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره) ۱۳۸۷/۰۳/۱۴

<p>کشورشان قادر است بدون اعتنای به دیگران، بدون دراز کردن دست نیاز به سوی دیگران، این حق مسلم خودش را بگیرد و به دست آورد. این، خیلی چیز مهمی است. این، روحیه ملت ماست؛ این، امید ملت ماست. عزیزان من! همین امید و نگاه امیدوارانه، باید بتواند شما را در راه های دشوار رسیدن به قله کمک کند و به پیش برسد؛ و به پیش خواهد برد^۱.</p> <p>۹- «خداوند متعال دل های ما را با اتکال به خود روشن کرده است؛ دل های ما را پر از امید کرده است. ما یک لحظه از کمک الهی مأیوس نشدیم، و امیدوارم تا آخر هم یک لحظه از این کمک مأیوس نشویم. همان طور که فرمود «لا تياسوا من روح الله»؛ خدای متعال این ملت را، یک ملت با اراده، با شوق و امیدوار قرار داده است^۲.</p> <p>۱۰- «بسیج نماد حضور ملی و مقاومت ملی و آگاهی یک ملت است؛ آن هم آگاهی همراه با تحرک، همراه با معنویت و همراه با اخلاص. بسیج، حقیقت است؛ اما شبیه افسانه هاست. بسیج برای جوانان، شورآفرین است؛ برای دوستان، امیدآفرین است؛ برای دشمنان، بیم آفرین است^۳.</p>			
<p>- آنچنان فضا گرفته بود در دوران اختناق، که هیچ امیدی در دل ها نبود و کسانی که حرکت می کردند اگرچه امید قطعی به صدق وعده الهی داشتند، اما هیچ یک از ظواهر نشان نمی داد و این امید را نمی بخشید که بتوانند اینها یک حرکت اساسی را انجام بدهند. اول کسی و بهترین و بزرگ ترین کسی که امید را در دل های این مردم به وجود آورد و نور امید را تابان و مشتعل کرد، امام عزیز و بزرگوار ما [بود]. در عین شدت فشار و اختناق مردم را، به آینده روشن دعوت می کرد. و من فراموش نمی کنم آن کلماتی را که از زبان امام عزیزمان خارج شد؛ در آن روزی که دژخیمان طاغوت حمله کردند به مدرسه فیضیه و فضا را پر کردند از خشونت قساوت آمیز و ددمنشانه خودشان، همه دل ها لرزان و خالی از امید و مردد، در یک جملات کوتاهی در ظرف چند دقیقه امام عزیزمان صحبت هایی کردند که دل ها برافروخته شد از نور امید. نقش امید در گذشته انقلاب یک نقش انکارناپذیر است. علی رغم آن فشار و اختناق سیاه و شدید، آن کسانی که با معارف قرآنی آشنا بودند، آن کسانی که وعده الهی را به نصرت مؤمنین و مستضعفین و مبارزین و صابرین می دانستند، اینها سعی کردند دل ها را پر از امید کنند و حرکت را ادامه بدهند و پیشوای این حرکت شخص امام بزرگوار و عزیز ما بود^۴.</p> <p>- آن روزی که ملت ایران قیام کرد، امید پیدا کرد که قیام کرد. امروز که آن امید برآورده شده است، از آن قیام، آن نتیجه بزرگ را گرفته است و امروز هم به آینده امیدوار است و با امید و با نشاط حرکت می کند. این نور امید است که جوان ها را به انگیزه و حرکت و نشاط وادار می کند و از دل مردگی و افسردگی آنها جلوگیری می کند و روح پویایی را در جامعه زنده می کند^۵.</p> <p>- بهترین کارها را کسانی کرده اند که با روحیه انقلابی کرده اند؛ هم در جنگ، هم در سازندگی و هم در علم و مسائل فرهنگی. بنابراین، انقلابی بمانید. روحیه انقلابی یعنی اسیر حدود تحمیلی نشدن؛ قانع به گیرندگی قطره چکانی نشدن؛ با امید دنبال هدف حرکت کردن، و با انگیزه، با نشاط، با اصرار و پیگیری آن را به دست آوردن. این، انقلاب و حرکت انقلابی است^۶.</p> <p>- این انقلاب در دنیای اسلام و دنیای عرب امیدها را زنده کرد. وقتی انقلاب ما پیروز شد، به طور کلی دنیای عرب و دنیای اسلام در یک حال رکود و سکوت و نومیدی به سر می برد؛</p>	<p>۱- نقش انکارناپذیر امید در گذشته انقلاب</p> <p>۲- امید بخش بودن قیام ملت ایران</p> <p>۳- با امید دنبال هدف حرکت کردن، از شاخص های انقلابی گری</p> <p>۴- امید آفرینی انقلاب ایران برای دنیای اسلام و عرب</p> <p>۵- امید دادن به عالم، تکلیف بزرگ الهی</p>	<p>۶</p> <p>امید و انقلاب</p>	

۱. بیانات در دیدار مردم استان سمنان ۱۳۸۵/۰۸/۱۷

۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم در سالروز میلاد حضرت علی (ع) ۱۳۸۷/۰۴/۲۶

۳. بیانات در مراسم صبحگاه رده های مختلف نیروی مقاومت بسیج ۱۳۸۴/۰۶/۰۲

۴. سخنرانی در اجتماع مردم مشهد ۱۳۶۸/۰۱/۰۳

۵. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه شعبان ۱۳۸۴/۰۶/۲۹

۶. بیانات در دیدار جمعی از مسئولان جهاد دانشگاهی ۱۳۸۳/۰۴/۰۱

<p>صهیونیست ها کار خودشان را پیش برده و همه را ترسانده بودند و هیچ ملتی گمان نمی کرد در امیدی برایش باز باشد. ناگهان دروازه عظیم فرج گشوده شد و ملت ها امید پیدا کردند. صهیونیست ها خیال می کردند فلسطین را خورده اند و تمام شده است. شما ببینید امروز ملت فلسطین با همه وجود و با همه توان وسط میدان آمده است و با این که فشار زیادی هم روی او وارد می کنند، باز ایستاده است. این فقط شکست اسرائیل نیست؛ این شکست امریکاست؛ این شکست همه قدرت های صهیونیستی است که بر دنیا مسلط اند. یک ملت بی سلاح محصور در اراضی فلسطین، همه اینها را عاجز و بیچاره کرده است. این روح امیدواری بود که ملت لبنان را بیدار کرد. همان ایام انقلاب ما، لبنان غوغایی بود؛ صهیونیست ها هر کاری می خواستند، با لبنان می کردند: حمله می کردند، می کشتند، تجاوز می کردند و هواپیماهایشان در آسمان لبنان می آمدند و می رفتند؛ مثل اینکه آسمان کشور خودشان است! در عوض، گروه های لبنانی به جان هم افتاده بودند. نزدیک پیروزی انقلاب، یک نوار دو ساعته از مرحوم دکتر «چمران» آورده بودند؛ بنده در مشهد آن را گوش می کردم. خودش در لبنان بود و جزئیات مصیبت های مردم لبنان را در آنجا شرح می داد. الان کار مردم لبنان به جایی رسیده است که به اسرائیل ضربه ای می زنند که از اول حضور صهیونیست ها در این منطقه، هیچ دولت عربی چنین ضربه ای به آنها نزده است. دو سال قبل، آنها را وادار به عقب نشینی کردند؛ چند هفته پیش هم علی رغم صهیونیست ها چند صد زندانی خود را آزاد کردند و قدرتمندانه جشن گرفتند. اگر در دل ملتی امید نباشد، این چیزها پیش نمی آید؛ این امید را شما دادید. امروز این امیدآفرینی در همه دنیای اسلام و عرب به چشم می خورد، که مجال نیست جزئیات نمونه ها را به شما عرض کنم. انقلاب ایران دنیای اسلام را امیدوار و زنده کرد^۱.</p> <p>- «امروز، تکلیف بزرگی بر گردن ماست. امروز، موظفیم این تکلیف بزرگ الهی - یعنی امید دادن به مردم عالم - را انجام دهیم: «لتکونوا شهداء علی الناس». شما، آن نمونه های شاهدی هستید که ملت های دیگر و مردم دنیا، به شما نگاه می کنند. تکلیف بزرگی را که امروز به گردن ماست، باید درست بشناسیم. کار عمده ما این است که این نقطه ی امید را در دل های ملت های مسلمان حفظ کنیم. همچنان که در طول این ده، یازده سال، ملت ایران توانسته است همیشه در جایگاهی قرار داشته باشد که چشم و دل ملت ها به او روشن و امیدوار باشد، از حالا به بعد هم باید روش و کیفیت عمل و حرف ها و اظهارات ما به نحوی باشد که این امید در دل های مستضعفان و بیم در دل های دشمنان باقی بماند^۲.</p>			
<p>- «اعتقاد به مهدی موعود، دل ها را سرشار از نور امید می کند. برای ما که معتقد به آینده حتمی ظهور مهدی موعود علیه السلام هستیم، این یاسی که گریبانگیر بسیاری از خبگان دنیاست، بی معناست... شما ببینید ملت هایی که امروز در گوشه و کنار عالم زیر فشار ظلم و ستم زندگی می کنند، اگر این امید را در دل خود ببروراندند که می شود با ظلم مبارزه کرد، چه اتفاقی در دنیا می افتد و چطور ملت ها بیدار می شوند! یک روز ملت ایران هم در پنجه اقتدار رژیم طاغوتی دچار همین یأس بود؛ ولی امام بزرگوار ما با تعالیم اسلامی، این یأس را از دل ها پاک کرد و به مردم امید و شجاعت داد. نتیجه این شد که این مردم به پا خاستند، نهضت کردند، تن به سختی دادند، مبارزه کردند، از جان خود دریغ نکردند و توانستند در این نقطه از عالم، با عوامل ظلم و نظام ظالمانه و شیطانی مبارزه و آن را ریشه کن و سرنگون کنند^۳.</p> <p>- «چند خصوصیت در عقیده مهدویت هست که این خصوصیات برای هر ملتی، به منزله خون در کالبد و در حکم روح در جسم است. یکی، امید است. گاهی اوقات دست های قلدر و قدرتمند، ملت های ضعیف را به جایی می رسانند که امیدشان را از دست می دهند. وقتی</p>	<p>۱- اعتقاد به مهدی موعود، امیدبخش دل ها</p> <p>۲- امید از خصوصیات عقیده مهدویت</p> <p>۳- امیدبخش بودن اعتقاد به ظهور منجی و موعود</p> <p>۴- امیدزایی از خصوصیات نیمه شعبان</p> <p>۵- امام مهدی ذخیره امید بشر</p>	<p>امید و موعود</p>	<p>۷</p>

۱. بیانات در خطبه های نماز جمعه ۱۳۸۲/۱۱/۲۴

۲. خطبه های نماز جمعه تهران ۱۳۶۸/۰۷/۲۸

۳. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت عید نیمه شعبان ۱۳۸۱/۰۷/۳۰

امید را از دست دادند، دیگر هیچ اقدام نمی کنند؛ می گویند چه فایده ای دارد؟ ما که دیگر کارمان از کار گذشته است؛ با چه کسی در بیفتیم؟ چه اقدامی بکنیم؟ برای چه تلاش کنیم؟ ما که دیگر نمی توانیم! این، روح ناامیدی است^۱».

- «روز نیمه شعبان روز امید است. این امید، مخصوص مجموعه شیعیان یا حتی مخصوص امت مسلمان هم نیست. اصلی امید به یک آینده روشن برای بشریت و ظهور یک موعود، یک منجی، یک دست عدالت گستر در سرتاسر جهان، تقریباً مورد اتفاق همه ادیانی است که در عالم سراغ داریم. غیر از حالا دین اسلام و مسیحیت و یهودیت، حتی ادیان هند، بودائی و ادیانی که نامی از آنها هم در ذهن اکثر مردم دنیا نیست، در تعلیمات خود یک چنین آینده ای را بشارت داده اند. این در واقع امید بخشیدن به همه انسان ها در طول تاریخ است و پاسخگویی به نیاز انسان ها به این امید، که حقیقتی هم با آن بیان شده است^۲».

- «خصوصیت نیمه شعبان و جشن ولادت حضرت بقیة الله (ارواحنا فداه) عبارت است از امید و عدالت. دو نقطه برجسته ای که در انتظار ما و جشن گیری ما برای نیمه شعبان وجود دارد، یکی مسئله امیدزایی است که نوید این ولادت و آینده ای که بر اثر این ولادت، دنیای بشر در انتظار آن است، خود این امیدزاست؛ و دیگر اینکه در آن جهانی که پس از آمدن آن بزرگوار شکل خواهد گرفت، برجسته ترین خط، خط عدالت است^۳».

- «روح امید را در خودتان زنده نگه دارید. نام مبارک حضرت مهدی (ارواحنا فداه) در خطابه دانشجویان و در سخن همه کسانی که از دل روشنی برخوردارند، اشاره به ذخیره امید بشریت و تاریخ است. امام مهدی (علیه الصلاة والسلام و ارواحنا فداه) ذخیره امید بشریت است. اگر این امید در دل انسان وجود داشته باشد، به نظر او قدرت نمایی صوری قدرتمندان، پوچ و حضور قدرتمندانه آنها در عرصه های بازیگری جهانی در خور استهزاء خواهد آمد؛ حقیقت قضیه هم همین است^۴».

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم ۱۳۷۶/۰۹/۲۵
۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم در روز نیمه شعبان ۱۳۸۷/۰۵/۲۷
۳. بیانات در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت ۱۳۸۶/۰۶/۰۴
۴. بیانات در دانشگاه افسری امام علی (ع) ۱۳۸۳/۱۰/۰۲

ج - پرسش ها و شبهه هایی که در بیانات رهبر معظم انقلاب مرتبط با امید و امید آفرینی پاسخ داده شد

ردیف	عنوان پرسشی یا شبهه	محور پاسخ	پاسخ رهبر انقلاب به استناد عین عبارات
۱	چرا می خواهید ملت ایران را ناامید کنید؟	چون ملت ایران به سوی آینده خوب و روشن در حرکت است	-«می خواهند ملت ایران را ناامید کنند. چرا؟ چون می بینند که ملت ایران امروز به سوی یک آینده خوب و روشن که در آن، هم دنیای مادی او تأمین است و هم عزت و سربلندی و ایمان و نفوذ او در سطح دنیای اسلام تأمین می شود، حرکت می کند».
۲	چگونه امید مردم از دست می رود؟	عمل نکردن مسئولان به وعده ها	-«این امید خیلی سرمایه بزرگی است، آن را نباید از دست داد. چطور می رود؟ اینکه مردم تصور کنند که فلان کار، در فلان نقطه، فلان شکل تحقق پیدا می کند، بعد ببینند تحقق پیدا نکرد و مراجعه کنند ببینند که فایده ای نکرده، این طور امید مردم از دست می رود. اگر یک بار هم حمل بر صحت کنند، وقتی تکرار شود، دیگر حمل بر صحت هم نخواهند کرد. این را مراقب باشید».
۳	فایده روحیه ناامیدی؟	سم مهلک همه فعالیت هاست	-«بدترین بلائی که ممکن است بر سر یک نسل در یک کشور بیاید، ناامیدی است، یأس است. اینکه می گویند: آقا! چه فایده دارد؟ فایده ای ندارد. این روحیه «فایده ای ندارد» - یأس از آینده - سم مهلک همه فعالیت هاست؛ چه فعالیت های اجتماعی و سیاسی، چه حتی فعالیت های علمی، فعالیت های پژوهشی».
۴	چگونه "امید به آینده" به خصلتی ملی تبدیل شود؟	با زبان هنر	-«اینها باید به صورت خصال ملی دربیاید. ترحم کردن به یکدیگر، امید به آینده، تزییق امید به دیگران؛ اینها خصوصیتی است که اگر در یک ملت باشد، آن ملت راه تکامل را خوب می بیند. ما به اینها نیاز داریم. اینها به چه وسیله تأمین می شود؟ اینها دستوری که نیست؛ نصیحتی هم نیست. اینها با زبان هنر می تواند القا شود؛ آنچنان که فضا را پر کند. بنابراین یکی از نیازهای امروز ما، شعر اخلاقی است».
۵	اولین هدف دشمن؟	ناامید کردن ملت به نظام اسلامی	-«به طور خلاصه، دشمنان به چند چیز امید بسته اند که هم ملت ایران و هم عناصر سیاسی باید به آن توجه کنند. اولین هدف آنها این است که ملت را نسبت به نظام اسلامی دلسرد و ناامید کنند؛ بیشتر تبلیغات و شایعه پراکنی آنها متوجه به این هدف است».
۶	چرا اغلب خبرهای دشمن برای مایوس کردن مردم است؟	برای اینکه این مجموعه انسانی را به یک موجود مرده، یا شبیه مرده تبدیل کنند	-«ما که در جریان خبرهای تبلیغاتی و زهرآگین دشمنان قرار داریم، به عیان می بینیم که اغلب خبرهایی که تنظیم می کنند، برای مایوس کردن مردم است. مردم را از اقتصاد و از فرهنگ مایوس کنند، متدینین را از گسترش دین مایوس کنند، آزادی طلبان و علاقه مندان به مسائل فرهنگی و سیاسی را از امکان کار سیاسی، یا کار فرهنگی مایوس کنند و آینده را در نظر افرادی که چشم به آینده دوخته اند، تیره و تاریک جلوه دهند؛ برای چه؟ برای این که جوشش و امید را از این مجموعه انسانی که با امید کار می کند، بگیرند و آن را به یک موجود مرده، یا شبیه مرده تبدیل کنند، تا بتوانند هر کاری که مایلند انجام دهند!».
۷	داستان های با پایان خوش اشکال دارد؟	هنر این است که داستان را خوب شروع کنیم و خوب به پایان برسانیم	-«بعضی افراد از داستان هایی که همیشه پایانشان خوب تمام می شود، خوششان نمی آید! می گویند: «چرا باید مثل قصه حسین کرد و از این قبیل، همه این طور تمام شود که: آنها به مراد خود رسیدند؛ شما هم به مراد برسید!» من می گویم: «چه مانعی دارد که داستان، امیدوارانه تمام شود؟» هنر این نیست که داستان را بد تمام کنیم. هنر این است که داستان را خوب شروع کنیم و خوب به پایان برسانیم. این، هنر است».
۸	های و هوی و جنجال رسانه ای درباره مشکلات؟	حرف های مایوس کننده را نباید در تلویزیون مطرح کرد	-«بنده گاهی اوقات به دوستان صدا و سیما تذکر داده ام که گاهی یک مشکل کوچک - مثلاً مشکل یک منطقه - را در تلویزیون مطرح می کنند، های و هوی و جنجال به راه می - اندازند که مثلاً جاده فلان جا خراب است یا پل هوایی اش کشیده نشده یا فلان چیز دیگر. خیلی خوب؛ این مشکل باید حل شود، اما معنایش این نیست که این را در تلویزیون بیاوریم؛ چون وقتی چنین چیزی را در تلویزیون آوریم، به طور طبیعی در ذهن مخاطب تعمیم پیدا می کند؛ یعنی از نظر مخاطب مشکل این نیست که یک پل در فلان خیابان وجود ندارد، بلکه معنایش این است پلی که برای مردم لازم است، ساخته نمی شود. حرف های مایوس کننده و چیزهایی را که به راحتی در ذهن مردم شمول و عمومیت پیدا

ردیف	عنوان بررسی یا شبهه	محور پاسخ	پاسخ رهبر انقلاب به استناد عین عبارات
			می‌کند، نباید در تلویزیون مطرح کرد».
۹	بیان مشکلات ایراد دارد؟	کیفیت بیان نباید یاس برانگیز باشد	«بیان این مشکلات هیچ ایرادی ندارد؛ به خصوص در چنین جلسه‌ای که کاملاً صمیمانه و در جو مهربانی و محبت تشکیل شده؛ من کاملاً استقبال می‌کنم؛ حتی اگر همه شما مشکلاتی از این قبیل را بیان کنید؛ منتها توجه کنید که کیفیت بیان را یأس برانگیز نکنید؛ یعنی مراقب باشید که فضا یأس آلود نشود. عزیزان من! همه چیز به امید متکی است؛ یعنی بایستی شما و مسئولان دانشگاه‌های کشور - مسئولان دولتی در رده‌های مختلف - که بناست در هر زمینه‌ای از جمله در این زمینه‌هایی که شما می‌گویید، فعالیت کنید، امیدوار باشند که می‌توانند پیش بروند و می‌توانند به نقطه مطلوب برسند. نوع بیان را نوعی نکنید که معنایش حاکمیت فضای یأس بر تحرک باشد؛ نه، هیچ جای یأس و نومییدی نیست و پیام یأس آلود هم به نظر من جایی ندارد».
۱۰	بی ارزش دانستن تولیدات داخلی؟!	ملتی که خود را تحقیر کند، پیشرفت نخواهد کرد	«اخلاق‌های پیشبرنده یک ملت، امید و تحرک و جدّیت است. ملتی که ناامید باشد، ملتی که از آینده خود مأیوس باشد، ملتی که خود را تحقیر کند، پیشرفت نخواهد کرد. هر جنسی که گفته می‌شد در داخل تولید شده است، خود این داخلی بودن، معنایش این بود که ارزشی ندارد! خود افراد، تحصیل کرده‌ها، دیگران، به هم می‌گفتند که ایرانی یک لوله‌نگ - آن آفتابه‌های گلی قدیمی - هم نمی‌تواند بسازد! یعنی نسل پیشرفته علمی هم نسبت به آینده علمی این کشور ناامید بود. این، آن مشکل اخلاقی است».
۱۱	منظور از توجیه کردن جوانان؟	با امید دادن، به آنها توان کار و نشاط بدهید	«توقع از اساتید محترم این است. جوان‌هایتان را توجیه کنید. منظورم این نیست که بنشینید زید و عمرو سیاسی را برایشان معرفی کنید. نه، اصلاً من موافق هم خیلی نیستم. اسم آوردن از زید و عمرو و بکر و ... این چیزها، کمکی به حل مشکل نمی‌کند. به اینها قدرت تحلیل بدهید. به اینها توان کار و نشاط کار بدهید. چه جور؟ با امید دادن؛ با امید بخشیدن».
۱۲	تحقیق دستاوردهای انقلاب؟!	موجب ناامیدی و یأس مردم خواهد شد	«من یک بار به یکی از رؤسای کشورهای خارجی که در تهران به دیدن من آمده بود، گفتم الان در آن واحد هفتاد سد در برنامه ساخت قرار دارد. گفتم شما این را تصوّر می‌کنید که از دولت قبل مبالغی از ساخت سد برای این دولت ماند؛ این دولت هم تعدادی را تمام کرد و تعدادی را در برنامه آورد؛ در حدود هفتاد سد در آن واحد؟ تعجب کرد و گفت آیا این واقعیت دارد؟! گفتم بله، اینها چیزهایی است که نمی‌شود ندیده گرفت. تحقیر دستاوردهای انقلاب چیزی نیست که به نفع ملت باشد؛ بلکه موجب ناامیدی و یأس مردم خواهد شد و این کاری است که دشمنان می‌خواهند آن را انجام دهند. ضعف‌ها را بزرگ و کمبودها را برجسته کنند؛ اما پیشرفت‌ها را مورد نظر قرار ندهند».
۱۳	چرا می‌خواهد وضع را دچار هزیمت قلمداد کند؟	می‌خواهند نور امید را از دل ملت ایران محو کنند	«اول من به شما عرض کنم که هدف دشمن از این دو جریان تبلیغاتی چیست. چرا می‌خواهد وضع را از لحاظ اقتصادی تیره و تار نشان دهد و چرا می‌خواهد وضع را از لحاظ انقلابی و فرهنگی دچار هزیمت قلمداد کند. علت چیست؟ در یک کلمه، علت این است که با این کار می‌خواهند نور امید را از دل ملت ایران و به خصوص دل جوانان محو کنند؛ فروغ امید را در دل‌ها خاموش و مردم را ناامید نمایند».
۱۴	معنای نوآوری؟	تکیه کردن به گذشته برای بنای آینده	«نوآوری به معنای خط بطلان کشیدن بر گذشته نیست؛ بلکه به معنای تکیه کردن به گذشته برای بنای آینده است. و این احتیاج دارد به اینکه همه هم‌تلاش ما متوجه به این باشد که ما باید این کشور و این تاریخ را بسازیم... آنچه که به عنوان توصیه، دوستان بیان کردید، غالباً هم عملی است و می‌تواند جامه‌ی عمل بپوشد، هم درست و مفید است؛ و ان شاء الله امیدواریم که اینها انجام بگیرد. آنچه من باز هم مثل همیشه توصیه می‌کنم، در درجه اول این است که شما زبندگان، نخبگان در هر بخشی که هستید، روزه روز درپچه امید را بر روی خودتان بیشتر باز کنید».
۱۵	غفلت از زندگی دنیایی ممکن است؟	آخرت بدون دنیا نمی‌شود	«ما برای عدالت و رفع تبعیض آمده‌ایم. ما آمده‌ایم جامعه را از مواهب الهی خودش - که مهم‌ترین مواهب الهی در عدالت وجود دارد - و همچنین مواهب اخلاقی و معنوی برخوردار کنیم. البته معنای این حرف این نیست که ما از زندگی دنیایی مردم غفلت کنیم؛ خیر، مگر می‌-

ردیف	عنوان پرسش یا شبهه	محور پاسخ	پاسخ رهبر انقلاب به استناد عین عبارات
			شود؟ اصلاً آخرت بدون دنیا نمی شود و امکان ندارد که انسان بخواهد به آن مواهب معنوی برسد و دنیای ویرانی هم داشته باشد».
۱۶	زیرسوال بردن و نبردن نظام اسلامی؟!	هر دو گرایش تبلیغاتی غلط است	«مسئله دیگر، وجود دو گرایش تبلیغاتی غلط است: یکی اینکه عده ای هر مشکل موجود در کشور را به نظام نسبت دهند، که این الان وجود دارد. اگر تبعیض و فقر هست و اگر مشکل خارجی پیدا می کنیم، قواره نظام اسلامی و قانون اساسی را زیر سؤال می برند و هر مشکل کوچکی در هر گوشه ای را به مشکل نظام برمی گردانند! این غلط است. نقطه مقابل آن، که صدوهشتاد درجه با این تفاوت دارد، این است که عده ای نظام را - که نظام را هم در رهبری یا چیزی مثل رهبری خلاصه می کنند - از همه عیوب میراً نشان می دهند و هر مشکلی که هست، به پای چهار، پنج مسئول یک بخش از نظام می ریزند. این هم غلط است».
۱۷	داشتن عملکردهای تنگ نظرانه؟!	جوانان فراوانی هستند که ممکن است رفتارهای منطبق با بعضی از استانداردها نداشته باشند اما دلشان با نظام است.	«البته عملکردهای تنگ نظرانه ای هم وجود دارد. بعضی ها به اندک چیزی افرادی را که در جامعه هستند، بریده از نظام و مخالف نظام تلقی و وانمود می کنند. این، متأسفانه از طرف هر دو جناح است. یک جناح به عنوان سختگیری دینی، یک جناح به عنوان انتقاد به نظام، هر چیزی که گوشه ای دیده می شود، می گویند ضد نظام است؛ نخیر. جوانان فراوانی هستند که ممکن است رفتارهایی هم داشته باشند که خیلی با بعضی از استانداردها تطبیق نکنند؛ اما دلشان با نظام است».
۱۸	روحیه انقلابی یعنی چه؟	با امید دنبال هدف حرکت کردن	«روحیه انقلابی یعنی اسیر حدود تحمیلی نشدن؛ قانع به گیرندگی قطره چکانی نشدن؛ با امید دنبال هدف حرکت کردن، و با انگیزه، با نشاط، با اصرار و پیگیری آن را به دست آوردن. این، انقلاب و حرکت انقلابی است».
۱۹	کدام قدیم‌ها؟	چنین حرف هایی اصلاً قابل استدلال نیست.	«گاهی می آیند، مثلاً در میزگرد در زمینه آموزش و پرورش یا کتاب یا غیره حرف می زنند که «بله؛ یادش به خیر! آن گذشته‌ها و قدیم‌ها این‌طور بود». کدام قدیم‌ها؟! به یک قدیم موهوم اشاره می کنند که آن طور بود و حالا این‌طور شده! چنین حرف هایی اصلاً قابل استدلال نیست. کدام قدیم؟! طوری حرف زده می شود که مخاطب تصور می کند ما هرچه از قدیم دور می شویم، به سمت خراب تر شدن حرکت می کنیم. همین، ناامیدی است».

د - بررسی بیانات رهبر معظم انقلاب دربارهٔ امید و امید آفرینی از زاویه آینده نگری

ردیف	موضوع	محور	مستندات
۱	ساخت برنامه های امیدبخش:	<p style="text-align: center;">فرصت:</p> <p>۱- توسعه تفاهم اجتماعی ۲- ایجاد امنیت روانی در جامعه ۳- انگیزه پیدا کردن مخاطبان</p>	<p>«یکی دیگر از پیام هایی که حتماً باید منتقل شود، نفی دشمن سازی های موهوم، توسعه تفاهم اجتماعی و ایجاد امنیت روانی در جامعه است. یکی از عواملی که در ذهنیت کل جامعه، به قول روانشناسان «روان پریشی» به وجود می آورد، ناامیدی و یأس است. گاهی عوامل گوناگونی هم پیدا می شود که به طور طبیعی ایجاد یأس می نماید یا امید را ضعیف می کند. همین ها را تشویق نمودن و ناامیدی در مردم ایجاد کردن، خیلی خطاست. باید در مردم امید ایجاد شود.»</p>
۲	ساخت برنامه های مایوس کننده:	<p style="text-align: center;">تهدید:</p> <p>- تعمیم یافتن مشکلات در ذهن مخاطب - ایجاد تصور عقب گرد نظام در ذهن مردم - احساس بی انگیزگی و بی حرکتی میان مردم</p>	<p>«بنده گاهی اوقات به دوستان صدا و سیما تذکر داده ام که گاهی یک مشکل کوچک - مثلاً مشکل یک منطقه - را در تلویزیون مطرح می کنند، های و هوی و جنجال به راه می اندازند که مثلاً جاده فلان جا خراب است یا پل هوایی اش کشیده نشده یا فلان چیز دیگر. خیلی خوب؛ این مشکل باید حل شود، اما معنایش این نیست که این را در تلویزیون بباوریم؛ چون وقتی چنین چیزی را در تلویزیون آوردیم، به طور طبیعی در ذهن مخاطب تعمیم پیدا می کند؛ یعنی از نظر مخاطب مشکل این نیست که یک پل در فلان خیابان وجود ندارد، بلکه معنایش این است پلی که برای مردم لازم است، ساخته نمی شود. حرف های مایوس کننده و چیزهایی را که به راحتی در ذهن مردم شمول و عمومیت پیدا می کند، نباید در تلویزیون مطرح کرد. در گوشه های مشکلی وجود دارد، مسئولان مستقیم و غیرمستقیم باید تلاش کنند؛ آن را برطرف نمایند؛ اما تعمیم دادن مشکل اصلاً درست نیست. گاهی می آیند، مثلاً در میزگرد در زمینه آموزش و پرورش یا کتاب یا غیره حرف می زنند که «بله؛ یادش به خیر! آن گذشته ها و قدیم ها این طور بود». کدام قدیم ها؟! به یک قدیم موهوم اشاره می کنند که آن طور بود و حالا این طور شده! چنین حرف هایی اصلاً قابل استدلال نیست. کدام قدیم؟! طوری حرف زده می شود که مخاطب تصور می کند ما هرچه از قدیم دور می شویم، به سمت خراب تر شدن حرکت می کنیم. همین، ناامیدی است. شما باید به عکس بگویید. واقعیت هم به عکس است... مسئله خبر هم بسیار مهم است. خبر، نیاز است. البته وضع خبر خیلی بهتر از گذشته شده است؛ منتها هرچه بتوانید خبر را موثق، بهنگام، فراگیر و دارای خصوصیتی که گفتیم، بکنید. گاهی پخش یک خبر ضعیف و کمتر موثق، در مردم ایجاد یأس می کند. گاهی یک خبر واحد را دو گونه می شود داد: مثلاً خبر تجهیزات امریکایی یا تجهیزات اسرائیلی را می شود به گونه ای داد که مردم انگیزه پیدا کنند که با آن به مقابله برخیزند؛ همان خبر را می شود طوری داد که مردم احساس کنند که نمی شود دست از پا تکان داد و اصلاً هیچ حرکتی نمی شود کرد. پس نحوه دادن خبر باید امیدبخش باشد. البته خود خبر، مهم و حاوی نکات سودمند است.»</p>
۳	ملت ناامید	<p style="text-align: center;">تهدید:</p> <p>۱- کند شدن پیشرفت و حرکت کشور ۲- تحقیر شدن دستاوردها ۳- گسترش تفرقه و اختلاف و فساد اقتصادی و فساد جنسی ۴- به خطر افتادن کشور و مسموم شدن همه فعالیت ها (فعالیت های اجتماعی و سیاسی و علمی و پژوهشی) ۵- از بین رفتن اعتماد به نفس و انگیزه کار و نشاط و تلاش های علمی ۶- ترسیم فضای ناامیدی در بیان مشکلات</p>	<p>«اگر ملتی مردمش تنبل باشند، ناامید باشند، اعتماد به نفس نداشته باشند، با همدیگر پیوند نداشته باشند، به همدیگر بدبین باشند، از آینده ناامید باشند، چنین ملتی پیش نخواهد رفت؛ اینها مثل موربانه ای که در درون پایه بنا بیفتد، بنا را ویران می کند؛ مثل کرمی است که داخل میوه قرار بگیرد، میوه را فاسد می کند. باید با این صفات مبارزه کرد. ملت ما باید امیدوار، دارای اعتماد به نفس، خوشبین به آینده، علاقه مند به پیشرفت، و معتقد و مؤمن به معنویاتی باشد که او را در این راه کمک می کند. بحمدالله امروز ملت ما چنین اعتماد به نفس و چنین امیدی دارد؛ باید اینها را تکمیل کرد.</p> <p>- آنچه مهم است، این است که ما امید و توکل و حسن ظن خودمان را به خدا، به این دین، به این معارف و به این احکام از دست ندهیم. اصل این است. آنچه که مایه پیشرفت است، رسوخ ایمان و امید و اطمینان است.</p> <p>- تحقیر دستاوردهای انقلاب چیزی نیست که به نفع ملت باشد؛ بلکه موجب ناامیدی و یأس مردم خواهد شد و این کاری است که دشمنان می خواهند آن را انجام دهند. ضعف ها را بزرگ و کمبودها را برجسته کنند؛ اما پیشرفت ها را مورد نظر قرار ندهند.</p> <p>- کند کردن حرکت عمومی کشور با ایجاد یأس، یکی دیگر از گناهان ماست. مردم را مایوس کنیم، نیروی محرکه را مایوس کنیم و افق را در چشم آن کسانی که بایستی با شوق و امید</p>

ردیف	موضوع	محور	مستندات
		<p>۷- شکوفا نشدن استعدادهای انسانی</p> <p>۸- کم رنگ شدن توکل به خدا</p> <p>۹- شکل گیری محیط هرج و مرج</p>	<p>جلو بروند، تیره و تار نشان بدهیم؛ این کُند کردن حرکت مردم است؛ این یک گناه بزرگی است.</p> <p>- یکی از چیزهایی که حرکت کشور را کُند می کند، تفرقه، اختلاف و دست به گریبان شدن است؛ این ایجاد اختلاف یا دامن زدن به اختلاف، جزو گناهان مخصوص طبقه ماها مجموعه مسئولان و سیاستمدارها - است. یا فساد اقتصادی؛ چه دست داشتن در فساد اقتصادی، چه چشم بستن بر فساد اقتصادی، چیزهایی است که حرکت عمومی کشور را کُند می کند. فساد اقتصادی، هم خودش یک کُندکننده است، از جهت اینکه فساد است و مسئله مالیه عمومی کشور را دچار مشکل می کند، هم انعکاسش در ذهن مردم از جهت دیگری موجب فساد است، که ناامیدی ایجاد می کند؛ لذا چه شرکت داشتن در یک فساد - العیاذبالله و خدای نخواستہ - چه دیدن و چشم بستن بر یک فساد؛ یا کشاندن مردم به فساد؛ نوع ادبیات، نوع حرف و کاری که مردم را نسبت به مسائل مفسدانه جری و گستاخ کند - چه فساد مالی، چه فساد امور جنسی و امثال اینها - کُند کردن حرکت کشور است، و اینها گناهان ماست.</p> <p>- محیط هرج و مرج و محیطی که در آن امید وجود نداشته باشد، ضد پیشرفت است... لذا باید بیدار بود. با وجدان کاری، با همبستگی، با تلاش امیدوارانه و گرم و گیرا، با کار مدبرانه و برنامه ریزی شده، و درعین حال با توکل به خدا و استمداد از پروردگار، باید این فاصله را طی کرد. جوان باید همه اینها را با هم مدنظر داشته باشد.</p> <p>- اخلاق های پیشبرنده یک ملت، امید و تحرک و جدیت است. ملتی که ناامید باشد، ملتی که از آینده خود مأیوس باشد، ملتی که خود را تحقیر کند، پیشرفت نخواهد کرد. هر جنسی که گفته می شد در داخل تولید شده است، خود این داخلی بودن، معنایش این بود که ارزشی ندارد! خود افراد، تحصیل کرده ها، دیگران، به هم می گفتند که ایرانی یک لولهنگ - آن آفتابه های گلی قدیمی - هم نمی تواند بسازد! یعنی نسل پیشرفته علمی هم نسبت به آینده علمی این کشور ناامید بود. این، آن مشکل اخلاقی است.</p> <p>- خطر جدی برای کشور عبارت است از آن مسائلی که ما به دست خودمان به وجود آوریم. ایجاد اختلاف، ایجاد بی ایمانی، ایجاد ناامیدی نسبت به آینده، القای وجود اختلاف و دویت، القای احساس ضعف در مقابل دشمن - که بعضی ها متأسفانه از روی نادانی یا غرض ورزی این کارها را می کنند - احساس ناتوانی در مسئولان کشور - که بعضی این احساس را عملاً و بعضی قولاً ترویج می کنند - برای کشور منشأ خطر است. مسئولان باید توجه داشته باشند و مردم عزیز ما هم هوشیارانه متوجه باشند و القائنات دشمن را بشناسند.</p> <p>- یأس از آینده - سم مهلک همه فعالیت هاست؛ چه فعالیت های اجتماعی و سیاسی، چه حتی فعالیت های علمی، فعالیت های پژوهشی. این کسانی که کشفیات بزرگ را در زمینه های علوم تجربی و دانش های گوناگون انجام دادند، اینها اگر ناامید از نتیجه بودند، قطعاً به اینجا نمی رسیدند. امید، آن نیروی عظیمی است که انسان را پیش می برد. جوان ما را ناامید کنند از کشورش، از انقلابش، از آینده اش، از دولتش، از دانشگاهش، از آینده علمی اش، از آینده شغلی اش. این خیلی مضر است.</p> <p>- مراقب باشید که فضا یأس آلود نشود. عزیزان من! همه چیز به امید متکی است؛ یعنی بایستی شما و مسئولان دانشگاه های کشور - مسئولان دولتی در رده های مختلف - که بناست در هر زمینه ای از جمله در این زمینه هایی که شما می گوئید، فعالیت کنید، امیدوار باشند که می توانند پیش بروند و می توانند به نقطه مطلوب برسند. نوع بیان را نوعی نکنید که معنایش حاکمیت فضای یأس بر تحرک باشد؛ نه، هیچ جای یأس و نومیدی نیست و پیام یأس آلود هم به نظر من جایی ندارد.</p> <p>- استعداد انسانی احتیاج به تشویق، شناخت و تزریق روح اعتماد و امید دارد تا بتواند شکوفا شود... روح جویندگی، روح امید، روح اتکابه نفس و اینکه «ما می توانیم» را در بین نسل خودتان تقویت کنید.</p>

ردیف	موضوع	محور	مستندات
۴	دشمن امیدوار	<p>تهدید:</p> <p>۱- تبلیغ سوء علیه نظام و انقلاب و امام و ارزش های انقلابی</p> <p>۲- جدا کردن مردم از انقلاب و نظام</p> <p>۳- تخریب وحدت ملی</p> <p>۴- تخریب ایمان ها و باورها و اعتقادات مردم</p> <p>۵- تلاش برای اصلاح نشدن امور مردم</p> <p>۶- نسبت دادن ضعف های کشور به نظام اسلامی</p> <p>۷- متزلزل کردن امید مسئولان و خواص</p> <p>۸- ایجاد یاس از طریق تحقیر دستاوردهای انقلاب</p> <p>۹- تیره و تار نشان دادن افق کشور برای القای ناامیدی</p> <p>۱۰- مشغول کردن جوانان به بازیچه و سرگرمی</p> <p>۱۱- مایوس کردن مردم از اقتصاد و فرهنگ</p> <p>۱۲- مایوس کردن متدبّین از گسترش دین</p> <p>۱۳- مایوس کردن آزادی طلبان و علاقه مندان به مسائل فرهنگی و سیاسی از امکان کار سیاسی یا کار فرهنگی</p>	<p>- اولین هدف آنها این است که ملت را نسبت به نظام اسلامی دلسرد و ناامید کنند؛ بیشتر تبلیغات و شایعه پراکنی آنها متوجه به این هدف است...از یک طرف با شایعه پراکنی و تبلیغات سوء علیه نظام و انقلاب و امام و ارزش های انقلابی، مردم را بدبین و ناامید کنند؛ از طرف دیگر با تلاش های گوناگون مانع از اصلاح امور مردم شوند و نگذارند مشکلات مردم برطرف گردد؛ از یک طرف هم هر ضعیفی که در کشور وجود داشته باشد - ولو ضعف هایی که مدیران اجرایی و دولت ها دارند - آن را به نظام اسلامی نسبت دهند. با مجموع این کارها می خواهند این ملت را که پشتوانه واقعی و حقیقی این انقلاب و نظام است، از انقلاب و نظام جدا کنند.</p> <p>- دشمن سه هدف مرحله ای و مقطعی را تعقیب می کند. اول، عبارت است از تخریب وحدت ملی؛ یکپارچگی ملت ایران را بشکنند و تخریب کنند. دوم، تخریب ایمان و باورهای کارساز در دل مردم؛ یعنی به تخریب ایمان ها و باورها و اعتقاداتی که این ملت را از یک ملت عقب افتاده توسری خور، به یک ملت پیشرو و شجاع و میدان دار در دنیا تبدیل کرد، بپردازند. این حرکت، با اعتقادات و باورهایی انجام گرفت؛ بدون این باورها که انسان حرکت نمی کرد و این ملت پیش نمی رفت. دشمن می خواهد این باورها را در ذهن ملت ما تخریب کند. سوم، تخریب روح امید و تخریب آینده در ذهن مردم. پس، سه تخریب، مورد نظر دشمن است: تخریب وحدت ملی، تخریب باورهای کارساز و مقاومت بخش، و تخریب روح امید. اسم این تخریب ها را هم «اصلاح» می گذارند! من کاری به این دوستان و خودی های غافل ندارم؛ بحث من برسر دشمن است که سلسله جنبان این حرکت، به بیرون از این مرزها مربوط است. دشمن می خواهد این را متزلزل کند. مراقب باشید؛ به خصوص شما خواص، شما مسئولان، شما روشنفکران، شما گویندگان، شما علمای محترم و دانشگاهیان محترم. ببینید که دشمن می خواهد ایمان و امید و اطمینان را متزلزل کند. شما وظیفه تان این است که ایمان و امید و اطمینان را مستحکم کنید؛ بقیه کار را خود این دین با آن قدرت و این ایمان اسلامی با آن توانایی، انجام می دهد.</p> <p>- تحقیر دستاوردهای انقلاب چیزی نیست که به نفع ملت باشد؛ بلکه موجب ناامیدی و یأس مردم خواهد شد و این کاری است که دشمنان می خواهند آن را انجام دهند. ضعف ها را بزرگ و کمبودها را برجسته کنند؛ اما پیشرفت ها را مورد نظر قرار ندهند.</p> <p>- شما ببینید امروز دشمنان ما که از برخورد چهره به چهره با این ملت مایوس اند و از طرق گوناگون می خواهند روی این ملت اثر بگذارند، از همین وسایل استفاده می کنند؛ یعنی سعی می کنند افق را تیره و تار نشان دهند؛ جوان را ناامید کنند؛ جوان را به بازیچه ها و سرگرمی های گوناگون مشغول کنند؛ جوان را از تحصیل علم باز بدارند و او را تحریک به هرج و مرج کنند.</p> <p>- مردم را از اقتصاد و از فرهنگ مایوس کنند، متدبّین را از گسترش دین مایوس کنند، آزادی طلبان و علاقه مندان به مسائل فرهنگی و سیاسی را از امکان کار سیاسی، یا کار فرهنگی مایوس کنند و آینده را در نظر افرادی که چشم به آینده دوخته اند، تیره و تار جلوه دهند!</p> <p>- می خواهند نور امید را از دل ملت ایران و به خصوص دل جوانان محو کنند؛ فروغ امید را در دل ها خاموش و مردم را ناامید نمایند. عزیزان من! امید، بزرگ ترین قوه محرکه انسان است. امید به پیروزی، امید به پیشرفت و امید به موفقیت، هر انسانی را به حرکت وادار می کند».</p>
۵	امیدواری مسئولان	<p>فرصت:</p> <p>۱- مجاهدت بی وقفه و با اتکا به خدا</p> <p>۲- پیشرفت های چشمگیر علمی و فناوری در سایه هویت ایرانی و اسلامی</p>	<p>- «حرف هایی که بسیار پیش ممکن است امیدبخش باشد. اولین حرف من این است که این سیره تلاش و مجاهدت مستقلانه و با اتکاء به خداوند متعال را رها نکنید، چون هر چه خیر و برکت برای کشور وجود دارد، در سایه این موضوع است.</p> <p>- امروز کشور عزیز ما از لحاظ پیشرفت با بیست و بیست و پنج سال قبل قابل مقایسه نیست و این در حالی است که در این بیست و پنج سال همه دستگاه های قدرتمند دنیا از لحاظ سیاسی، فناوری، علمی و تجاری با ما سر ناسازگاری داشته اند. این یک واقعیت است... این</p>

ردیف	موضوع	محور	مستندات
		<p>۳- اجرای شایسته امور روزمره در کنار کارهای بلندمدت</p> <p>۴- در صحنه نگهداشتن مردم</p> <p>۵- شکل گیری فضای منطقی، معقول و دور از مجادلات و کشمکش های سیاسی</p> <p>۶- رفع تبعیض های میان و فرصت های اختصاصی</p> <p>۷- تشکیل دنیای آباد همراه با عدالت و معنویت در کنار توجه به زندگی دنیوی مردم</p> <p>۸- شناسایی نقاط قوت و ضعف نظام و برطرف کردن دلسوزانه نقاط ضعف</p> <p>۹- مراقبت درباره رفاه و تنعم بیش از حد در زندگی</p> <p>۱۰- پرهیز از عملکرد تنگ نظرانه</p> <p>۱۱- امیدوار کردن مردم به آینده نظام و بهبود وضعیتشان</p> <p>۱۲- رفع موانع تولید</p> <p>۱۳- جلوگیری از هرز رفتن ثروت های ملی (صرفه جویی)</p> <p>۱۴- عمل کردن به وعده ها</p> <p>۱۵- ایمان عمیق و احساس مسئولیت</p> <p>۱۶- برافراشتن پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی</p>	<p>توفیقاتی که امروز چه در زمینه فناوری، چه در زمینه ساخت های زیربنایی و اساسی برای آینده کشور و چه در زمینه رشد علمی در زمینه های گوناگون ملاحظه می کنید، در سایه تلاش هویت ملی و اسلامی خودمان توانسته ایم به دست آوریم. این را باید ادامه داد.</p> <p>- کارهایی که یک دولت باید انجام دهد، به طور کلی دو نوع است: یک نوع کارهای سازندگی اساسی است، یک نوع کارهایی است که برای تسهیل زندگی فعلی مردم مورد نیاز است. طبیعت و مقدمات این دو کار با همدیگر تفاوت دارد. اگرچه آن کار نوع اول در نهایت به این نتیجه مطلوب از کارهای نوع دوم منتهی خواهد شد؛ یعنی شما که امروز چه در زمینه نفت، راه، صنعت، کشاورزی و چه در زمینه بازرگانی و ... تلاش می کنید، کارهای ماندگاری انجام می دهید که بالاخره سه، پنج یا ده سال دیگر در زندگی مردم منعکس خواهد شد و مردم نتیجه کار شما را بلاشک در سفره، خانه و جیب خودشان حس خواهند کرد؛ لیکن این کارها علی العجالة کارهای بلندمدت و سازنده قواره کلی کشور است. اما نوع کار دوم، کارهای روزمره است که به نظر من ظرفیتش بیشتر از کارهای اساسی و بنیادی است. روزمره که میگوییم، به معنای آن روزمرگی ضد ارزش نیست که بگوییم دچار روزمرگی شده ایم؛ نه، بلکه منظور کارهای نقد است؛ آن چه که امروز احتیاج است که از حضور آن کار، برای پیشبرد کشور و رسیدن به اهداف استفاده کنیم.</p> <p>- ما می خواهیم همه کارهایمان را در سایه تکیه به ملت انجام دهیم - که تا به حال هم همین طور بوده است و همه آنچه که در این کشور صورت گرفته، به اتکاء ملت انجام گرفته است - چون ملت با دولت و با مسئولان کشور دل همراه داشته؛ همراهی کرده و بر بعضی از مشکلات صبر نموده و در هر جا که لازم شده، کمک کرده است و ما هم توانسته ایم این راه دشوار را تا امروز طی کنیم. اولین شرط این است که ما بتوانیم این ملت را همچنان در صحنه نگه داریم. این، مورد اتفاق همه است و همه هم این حرف را می زنند و می گویند؛ منتها راههای متفاوتی پیشنهاد می شود.</p> <p>- آنچه که به نظرم می رسد لازم است برای حفظ همگرایی مردم با حکومت انجام دهیم، یکی از بین بردن مسئله تشنج های سیاسی است... یکی از اهداف مهم ما و شما دوستانی که در دولت حضور دارید - که از جمله شرکای این مسئله هستید - باید این باشد که سعی کنیم فضای کشور را منطقی، معقول و دور از مجادلات و کشمکش های سیاسی قرار دهیم.</p> <p>- مسئله دیگری که از موجبات واگرایی و دلسرد شدن مردم است، تبعیض ها و فرصت های اختصاص داده شده به اشخاص است ... نگذارید این تبعیض های میان و فرصت های اختصاصی که برای بعضی ها پیش می آید، وجود پیدا کند.</p> <p>- ما برای عدالت و رفع تبعیض آمده ایم. ما آمده ایم جامعه را از مواهب الهی خودش - که مهم ترین مواهب الهی در عدالت وجود دارد - و همچنین مواهب اخلاقی و معنوی برخوردار کنیم. البته معنای این حرف این نیست که ما از زندگی دنیایی مردم غفلت کنیم؛ نخیر، مگر می شود؟ اصلاً آخرت بدون دنیا نمی شود و امکان ندارد که انسان بخواهد به آن مواهب معنوی برسد و دنیای ویرانی هم داشته باشد... اما دنیای آباد دور از عدالت و دور از معنویت به درد نمی خورد.</p> <p>- ما مشکلاتی داریم که این مشکلات غالباً ناشی از عملکرد مجموعه خود ماست. باید ریشه مشکلات را بشناسیم و به خودمان ... نگاه نقادانه کنیم؛ نقاط قوت و ضعف را بیابیم و دلسوزانه به نقاط ضعف بپردازیم و آنها را برطرف کنیم. این، ما را موقّق خواهد کرد.</p> <p>- موضوع دیگر، احساس تنعم و زندگی مرفّه مسئولان است. من از این بابت من واقعاً رنج می برم... روند کار نباید به سمت تنعم روزافزون مسئولان و تظاهر به این معنا باشد؛ این غلط است.</p> <p>- از عوامل دیگری که باعث واگرایی مردم است، تبلیغ ضعف مدیریت در کشور و نبود اقتدار است. متأسفانه تبلیغات گوناگونی از جناح های متخالف کشور وجود دارد که انسان از این رنج</p>

ردیف	موضوع	محور	مستندات
			<p>می برد. به قول ما طلبه ها ظاهراً یک اجماع مرکب درست می کنند؛ یک عده از این طرف، یک عده از آن طرف و مدیریت و اقتدار مدیرانه در کشور را زیر سؤال می برند؛ البته عده ای با یک انگیزه و عده دیگری با انگیزه صددرصد مخالف آن، که هر دو نتیجه اش بد است.</p> <p>- البته عملکردهای تنگ نظرانه ای هم وجود دارد. بعضی ها به اندک چیزی افرادی را که در جامعه هستند، بریده از نظام و مخالف نظام تلقی و وانمود می کنند. این، متأسفانه از طرف هر دو جناح است. یک جناح به عنوان سختگیری دینی، یک جناح به عنوان انتقاد به نظام، هر چیزی که گوشه ای دیده می شود، می گویند ضد نظام است؛ نخیر. جوانان فراوانی هستند که ممکن است رفتارهایی هم داشته باشند که خیلی با بعضی از استانداردها تطبیق نکند؛ اما دلشان با نظام است.</p> <p>- در آن نوع دوم از کارهایی که لازم است برای مردم انجام گیرد، توصیه می کنم سعی کنید مردم را به آینده نظام و بهبود وضعیت خودشان امیدوار و به دلسوزی خودتان هم نسبت به آنها مطمئن کنید.</p> <p>- در زمینه های کار اقتصادی، عمده تلاش را باید روی تولید برد. اساس مسئله، تولید است. ببینید در کدام نقطه از مجموعه مقررات کشور مزاحم با تولید وجود دارد، آن را علاج کنید.</p> <p>- نکته دیگر، مسئله صرفه جویی است... واقعاً صرفه جویی را جدی بگیرید. در جاهایی هرز رفتن ثروت ملی را داریم؛ واقعاً صرفه جویی باید یک اصل در دولت به حساب آید.</p> <p>- این امید خیلی سرمایه بزرگی است، آن را نباید از دست داد. چطور می رود؟ اینکه مردم تصور کنند که فلان کار، در فلان نقطه، فلان شکل تحقق پیدا می کند، بعد ببینند تحقق پیدا نکرد و مراجعه کنند ببینند که فایده ای نکرد، این طور امید مردم از دست می رود.</p> <p>-البته همیشه به مسئولان کشور توصیه کرده ام، امروز هم توصیه می کنم که در مسائل کشور و گشودن گره های مردم باید جدی باشند و این را کار اصلی خود بدانند. اگر مسئولان کشور در هر نقطه ای - چه در مرکز و چه در شهرستان ها - کار اصلی خود را رسیدگی به مشکلات مردم بدانند؛ سرگرمی های سیاسی و پرداختن به مسائل شعاری، دل های آنها را به این طرف و آن طرف نکشاند و نیروهای آنها را به هدر نهد و هرز نبرد؛ مجموعه کاری، کابینه کاری، وزیر کاری و مدیر کاری داشته باشیم؛ و اگر آن ایمان با این احساس مسئولیت همراه شود، همه مشکلات قابل حل است.</p> <p>- یک مطلب درباره ممشای امام و راه آن بزرگوار و هدف های ایشان عرض می کنم. و آن این است که در جمع بندی توصیه های امام و شعارهای امام و مطالباتی که ایشان از مردم، از مسئولان، از آحاد مسلمانان جهان داشته اند، دو پرچم برافراشته را در دست امام ملاحظه می کنیم. در حقیقت امام بزرگوار ما در این نهضت عظیمی که در کشورمان و در جهان اسلام به وجود آوردند، دو پرچم را بلند کردند و برافراشته نگاه داشتند: یک پرچم عبارت است از پرچم احیای اسلام؛ به عرصه آوردن این قدرت عظیم و لایتناهی. پرچم دوم، پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی. این دو تا پرچم برافراشته به دست قدرتمند امام بزرگوار ماست. پرچم اول که در حقیقت یک بعد از دعوت امام و نهضت امام است، مربوط به امت بزرگ اسلامی است. پرچم دوم هم اگرچه که مربوط به ملت ایران است، مربوط به ایران و ایرانی است، اما چون یک تجربه عملی از تحرک حیات بخش اسلام است، برای امت اسلامی امیدآفرین و حرکت ساز است. چون این نهضت بزرگ در ایران تجربه ای عملی بیداری اسلام و تحقق اسلام بود، بنابراین اگرچه که به طور مستقیم مربوط به ایران و ایرانی است، اما نتیجه آن باز برای امت اسلام دارای ارزش و اهمیت است .</p>